

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
Za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljske izdaje
celote ne v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Isolip petli-vrsta
maloglasni po 150
in 20, večji oglaš
nad 45 mm v širino
po Din 2-50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejema! Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Cerkovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Nove smernice trgovinske politike.

V Avstriji nismo mogli delati Slovenci zunanjetrgovinske politike: to je delal le Dunaj ter avstrijski veleindustriji in madjarski veleagrarci. Danes pa smo postavljeni pred nove naloge; živimo v dobi trgovinskih pogodb, ki bodo odločilne za razvoj našega gospodarstva za dolgo časa. Zato je treba ta vprašanja temeljito preštudirati in ne bo odveč, če spregovorimo o naši zunanjetrgovinski politiki nekaj besed.

Uveljavljanje novega carinskega tarifa dne 20. junija 1925 pomeni za našo zunanjetrgovinsko politiko novo dobo, kajti dotedaj je bil veljaven deloma izpremenjeni in na celo državo razširjeni srbski carinski tarif, ki seveda ni odgovarjal potrebam velike države s popolnoma drugačno gospod. strukturo. Na podlagi tega tarifa smo sklenili trgovinske pogodbe z Avstrijo (16. septembra 1925), z Nemčijo (1927), Anglijo (1927), Belgijo (1927) in Grčijo (1927), torej s 5 državami, v katere je letos v prvi polovici šlo 40,5 odstot. našega izvoza ter prišlo 47 odstot. našega uvoza.

Naša zunanja trgovina je postala v letu 1927. občutno pasivna, kar je pripisovati zmanjšanju izvoza poljedelskih proizvodov, ki je zlasti v jeseni skoro popolnoma ponehal. Zato je treba iskati novih odjemalcev za naše produkte.

Dosedaj je šlo 60 odstot. vsega našega izvoza v tri države: Italijo, Avstrijo in Češko-slovaško. Le še 6 držav participira pri našem izvozu z več kakor 1 odstot. Iz tega se vidi enostranska orientiranost našega izvoza in tudi, kako veliko vlogo zavzemajo posredniki v naši zunanji trgovini, kar so predvsem naši sosedi: Italija in Avstrija. Smer našega izvoza so zapadne industrijske, deloma samo industrializirane države. Te seveda jemljejo od nas samo agrarne produkte in les ter na drugi strani izvažajo k nam v pretežnem delu svoje industrijske izdelke. Ravno za te industrijske države ima velik del naše države, ki je agrarnega značaja, interes, da kupujejo njegove agrarne produkte. Zato opažamo pri vseh pogajanjih, kako se v prvi vrsti išče odjem, koncesije za agrarne produkte. Seveda se morajo dati za koncesije pri uvozu naših agrarnih produktov v tuje države koncesije pri uvozu. Seveda je potem razumljivo, da se marsikdaj ne varujejo v dovoljni meri interesi drugih panog naše produkcije, ki je zlasti zastopana v Sloveniji in Hrvaški, t. j. industrija, zlasti pa izvoza lesa. Zato je za Slovenijo pri trgovinskih pogajanjih težak položaj. Naša uradna trgovinska politika hoče predvsem ščititi agrarne interese Vojvodine in Srema, zato večkrat daje velike koncesije uvozu tujih industrijskih izdelkov k nam. Najtežje stališče pa je za Slovenijo pri pogajanjih z Avstrijo. Avstriji nam bočejo zvišati od 9 na 27 zl. kron uvozno carino za naše meso ter prašiče, v zameno pa bi nam dovolili koncesije pri naših uvoznih carinah za nekatere industrijske panoge. Pri teh pogajanjih Vojvodina in Srbija nista toliko prizadeti. Kakor vse kaže, bi bilo res najbolje, kakor je predlagala Centrala industrijskih korporacij, da se pogodba odpove.

Ta enostranska usmerjenost nam pa lahko postane zelo nevarna: vzemimo samo, da pride do carinske vojne z eno večjih držav, pa bo zastal ves naš izvoz.

Zaradi tega je postalo nujno potrebno, da navežemo po pogodbah živahne stike v prvi vrsti z državami ob Sredozemskem morju: Turčijo, Egiptom in Španijo. Vse te tri države bi bile zelo dobre odjemalke za naš les, deloma tudi za agrarne produkte, pa tudi za industrijske izdelke. Zlasti Turčiji se obeta lepa gospodarska bodočnost, pri kateri lahko tudi mi sodelujemo. Zato je prav, da se v našem zunanjem in trgovinskem ministristvu pripravljajo zlasti te pogodbe, da se osvobodimo enostranske kupčije ter nepotrebnega posredništva, ki ne samo nam ni v korist, ampak lahko postane in tudi je že deloma velika škoda za nas. Seveda moramo pri tem poudariti, da ni edina naša izhodna pot za našo zunanjo trgovino Solun, na katerega gravitira samo del države, ampak predvsem daljmatinska pristanišča ter Sušak, ki bo za nas zlasti važen po izgraditvi naše železniške zveze z morjem.

Foto aparate

In potrebščine po nizkih cenah v zalogi drogerija
A. Kanc sinova
Ljubljana, Zidovska ul. 1.

Omiljenje davčne prakse po novem zakonu

r Belgrad, 21. decembra. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji davčnega odbora so bili na vrsti čl. 135. do 144. Ti členi govorijo o kazni za davčne pregreške, o jamstvu za davčne dohodke v državi in o načinu plačevanja davkov. Pri členu, ki govori o kazni, se je v predlogu več odločb jasno preciziralo in kazni omilile. Poslanec Pušenjak je zahteval, da se glede davčne zatajitve v načrt sprejmejo tudi določbe glede

olajševalnih okolišnosti

v slučaju davčne utajitve. Predlog se je sprejel in se bo ta člen v tem pogledu spopolnil. Nadalje je poslanec Pušenjak opozoril na nejasne določbe glede rentnih davkov in je predlagal, da se prvi del rentnih davkov pobere

vsako polletje,

ne vsakega četrta leta, kakor določa zakon, ker računajo denarni zavodi, ki bodo podvrženi temu davku, obresti hranilnih vlog polletno, ne pa četrtletno. Predlog se je sprejel. Razen tega je poslanec odločno nastopil proti odločbam, da mora davkoplačevalec četudi se dovoli odlog plačila davka plačati zamudne obresti, in zahteval, da se ta določba črta.

Sprejela se je določba, da more davkoplačevalec

oprostiti od plačila zamudnih obresti

finančni minister ali davčna oblast, kateri je finančni minister poveril ta posel. Pri čl. 137.,

ki govori o davčni utajitvi, se je sprejelo Pušenjakovo načelo, da se prevzamejo določila češkega davčnega zakona. Kazen za škodo, ki je nastala za državo z utajitvijo,

se je znižala

in se je določila na dve- do štirikratno vsoto, za katero je bila država v nevarnosti, da jo z utajitvijo zgubi. Kar pa se tiče pobiranja davkov, se je določilo, da sta za kmetijske davkoplačevalce dva dospelata roka,

15. avgusta in 1. novembra

Sprejel se je nov člen, s katerim se je določilo, da se na račun zaostalih in zapadlih davkov kmetu eksekutivnim potom

ne sme prodati dom in nekaj zemlje

Dolga debata se je razvila o čl. 142., ki govori o vlogi občin pri plačevanju in eksekuciji davka. Poslanec dr. Kulovec je namreč govoril proti temu, da bi občine opravljale katerekoli posle državnih uradov in davčnih eksekutorjev, kajti

to ni naloga občin,

ki jih je skušala država obremeniti z vedno večjimi novimi bremenmi v prenosu delokroga. Vladni poverjenik je izjavil, da je namen davčne reforme, da se občine oprostijo tega posla in da ostanejo tozadevne odredbe samo začasno v veljavi. — Prihodnja seja bo jutri.

Kako je zadeva s trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«, uradno.) Pred nedavnim časom je Avstrija izrazila željo, da bi se pričelo z revizijo trgovinske pogodbe z našo državo, ker je avstrijski parlament izvršil celo vrsto sprememb v veljavnem carinskem tarifu. Radi tega so se po pristanku obeh zainteresiranih vlad pričela v Belgradu pogajanja, ki so se pred desetimi dnevi prekinila, ker je avstrijska delegacija odpotovala na Dunaj, da bi dobila nova navodila svoje vlade. Člani avstrijske delegacije se še niso

vrnili v Belgrad, ker se še ni formuliralo stališče avstrijske vlade, v kateri se nahajajo tudi zastopniki Landsbunda. Ti zahtevajo absolutno povečanje zaščitnih carin na agrarne produkte. Vesti o tem, da je naša država odpovedala pogodbo, so neresnične. Če bi bilo treba to pogodbo odpovedati, potem je popolnoma logično, da pripada iniciativa za odpoved Avstriji, ki je tudi zahtevala revizijo. Z ozirom na to odgovorni krogi demantirajo vsako vest o naši iniciativi.

Demanti pogodb z Madjarsko.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Nekateri listi so poročali, da so se tekom današnjega dneva podpisale z Madjarsko različne konvencije. Z ozirom na to je izdalo zunanje ministrstvo sledeče uradno obvestilo: Povsem netočne so vesti, da sta zun. minister Marin-ković in tukajšnji madjarski poslanik Pavel Förster podpisala več konvencij, s katerimi naj bi se uredilo razmerje med našo in madjarsko vlado.

Macedonija se pacificira.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Današnja pravda poroča, da se je vršila v predsedništvu vlade med predsednikom vlade, generalom Hadžičem in drugimi ministri konference radi popolnega zasiguranja miru in reda v južni Srbiji. Za vse podrejene organe v teh krajih so se izdelala podrobna navodila.

Dr. Gosar za delavska stanovanja v Mariboru.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Popoln-dansko časopisje poroča: Minister za socialno politiko dr. Gosar je dovolil mariborski občini brezobrestno posojilo 2.000.000 Din. Posojilo se bo porabilo za zidavo delavskih stanovanj v Mariboru.

Dr. Gosar za gladojoče v splitski oblasti.
r Split, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Oblastni odbor splitski je prejel od ministra socialne politike dr. Gosarja 500.000 dinarjev za gladojoče v splitski oblasti. Ker je ta oblast že prej dobila 500.000 dinarjev, je torej skupno prejela za gladojoče 1 milijon dinarjev.

Povišanja in imenovanja.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Kralj je podpisal ukaz prosvetnega ministra, s katerim se povišujejo za eno skupino profesorji dr. Milan Serko, Rudolf Južnič v Ljubljani in Adolf Pečovnik v Mariboru. Na predlog ministra za javna dela je imenovan za inženjerja sekcije za javna dela v Murski Soboti ing. Ant. Dolene.

v Pariz, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Briand je izjavil v senatu, da bo imel meseca januarja velik ekspezo o mednarodnem položaju in da bo takrat odgovarjal na vložene interpelacije.

Zima.

v Pariz, 21. decembra. (Tel. »Slov.«) Ponoči je v Parizu deževalo, potem pa je pritisla mrza, tako da se je po mestu napravila poledica. Promet se je zato zjutraj zakasnil za tri ure, tako da ni bilo dobiti niti mleka, niti zelenjave, niti časopisov. Nato pa je nastala silna gnječa, tako da se je pripetilo več sto lahkih nezgod in ena težka, pri kateri je neki avtomobil zdrčel na pločnik, kjer je bila ena ženska ubita, 5 oseb pa ranjenih.

v Varšava, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Mrz in vihar je posebno v Galiciji napravil mnogo škode. V okraju Kolomeja se je moral promet za pet dni ustaviti.

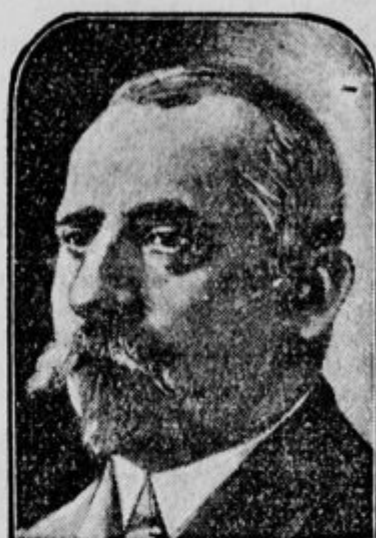
v Berlin, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Vožnja parnikov po Renu je radi ledu ustavljena. Središče mrza za srednjo Evropo je v okolici Lipskega. Promet v Berlinu ima velike zamude vsled številnih poškodb na tehničnih napravah.

v Berlin, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je bilo v Berlinu 24 stopinj mrza, v notranjem mestu pa 15. Po državi je srednja temperatura 10 do 20 stopinj, v Krakovu 18.

v Praga, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Nenavadni mrz je tudi danes vladal na Češkoslovaškem. V Hebu je bilo 19, v Olomucu in Brnu pa 23 stopinj mrza. Železniški promet ima velike zamude.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Radi snežnih zametov prihajajo vlaki v Belgrad z veliko zamudo. Mariborski brzovlak je prišel namesto ob 7, šele ob 10. Ljubljanski mesto ob pol 9 zjutraj, ob pol 2 popoldne. Ravno tako imajo zamude ostali vlaki. Večerni vlak za Ljubljano je odšel mesto ob pol 7 šele ob pol 9. Temperatura je v posameznih mestih sledeča: Belgrad —14,6, Petrovaradin —19, Zagreb —15, Sarajevo —12, Mostar —3, Koveljača —15, Niš —13, Kosovska Mitrovica —14, Skoplje —17, Kragujevac —13, Split —2, Kotor —1, Gruž —1, Vis —4 stopinje C.

r Belgrad, 21. dec. (Tel. »Slov.«) V Belgradu se je večeraj potopila priklopna ladja (šlep) »Frigača«. Potopila se je radi naraščajočega pritiska ledu, ki je postal tako močan, da je stisnil zadnji del šlepa, napravil luknjo, v katero je vdrla voda. Človeških žrtev ni nobenih. Škoda je velika. Sploh je radi lomečega se ledu rečna plovba prekinjena.

Ljapčev.

K vladni krizi v Bolgariji.

Grški minister pri Mussoliniu.

v Rim, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Grški zunanji minister Mihalokopulos je davi dospel v Rim ter ga je popoldne sprejel Mussolini. Domneva se, da se bo pri sestanku razen o grškem posojilu govorilo tudi o želji Italije, da se v grškem gospodarstvu uveljavi bolj kot do sedaj in da tam dobiti druge narode. Kot začetek naj bi se ustanovila italijansko-grška banka. Začela so se pogajanja o italijanskih dobavah grški državi. Omenja se tudi, da so pred kratkim krožile vesti o prizadevanjih, da se italijansko-grški odnosi poglabijo.

Stabilizacija lire se ima izvesti

v Rim, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Nenadoma je bil za danes zvečer sklican ministrski svet. To sporočilo je bilo dano z oficijozno noto. Lahko je sklepati brez nadaljnjega, da se bo na tej seji sklepalo o važnih vladnih ukrepih. Mussolini je imel davi dolge razgovore s fin. ministrom Volpijem in z državnim podtajnikom v finančnem ministristvu. Ta kombinacija zato utrjuje vest, da se ima stabilizacija lire sedaj vendarle izvesti, dasi morda v etapah.

v Rim, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Na podlagi prvih informacij se doznava, da je ministrski svet, ko se je nocoj sestel, sklenil važne odločitve glede odprave prisilnega kurza in povratka k zlati valuti na podlagi: 19 lir = 1 dolar, 92,56 lir = 1 funt in 3,60 lir = 1 zlata lira.

Italijanski socialisti še niso obuoali.

v Pariz, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Italijanska socialistična stranka, katere celotna upravna organizacija je zbežala v Pariz, je imela tu dvodnevni kongres. Turatti je prisotne pozivljaj, naj ne obupujejo nad bodočnostjo Italije. Fašistični režim razpolaga z 250.000 puškami, ki se vsak trenutek lahko sprožijo. Šele potem bo fašizem premagan, če bodo vsi razredi v Italiji spoznali, da mora režim privesti ne samo do gospodarske desorganizacije, temveč tudi do duhovnega in moralnega ponižanja Italije. V sprejetem sklepu se zahteva, da se zopet združijo vse socialistične stranke pod imenom »unitaristična socialistična stranka«, kakor v času Turattija.

Nemci so že l. 1912 obupali nad Avstrijo.

v Pariz, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Iz memoarov bivšega romunskega poslanika v Parizu Diamandija, ki se bodo v kratkem objavili, poroča »Action Française«, da je nemški državni tajnik Jagow novembra 1912 opisoval Diamandiju v nekem razgovoru v Rimu Avstro-ogrsko monarhijo kot konglomerat, ki se v modernem času ne bo mogel vzdržati, da je dediščina avstro-ogrskega teritorialnega posestva otvorena, ter da je romunska zahteva po Transilvaniji prav tako naravna, kakor zahteva Nemčije po nemškem delu Češke.

Mala antanta zboruje gotovo v Romuniji.

v Praga, 21. dec. (Tel. »Slov.«) V jugoslovanskih in romunskih listih se širijo razne vesti o bodoči konferenci Male antante. S kompetentnega mesta se zagotavlja Vašemu dopisniku, da so vse te vesti kombinacija, tako posebno vest zagrebških »Novosti« o času, kraju in programu konference, med drugim tudi o pristopu Poljske k Mali antanti. Do sedaj je gotovo samo to, da se bo konferenca vršila v Romuniji, čas in kraj pa še ni določen.

Mariborska oblastna skupščina.

Maribor, 21. decembra.

Ob 9 je otvoril zasedanje nar. obl. skupščine predsednik dr. Leskovar, ki je takoj podal besedo načelniku finančnega odseka dr. Veblietu, ki je izvajal:

Finančni odsek je imel 4 dni seje. Dva dni je pripravljala gradivo za 1. sejo, dva dni pa je pretresal predložen proračun. Delo ni bilo lahko. Odložili smo se, da moramo poleg vsot, ki jih prejmemo od Belgrada, dati še nekaj iz svojih virov, da moremo vršiti nalogo, ki jo narod od skupščine zahteva. Finančni odsek je pregledal ves proračunski predlog in je izvršil na njem nekatere izpremembe.

Izpremembe na proračunu.

Proračunski predlog oblastnega odbora je finančni odbor izpremenil v sledečem:

Nove izdatke je določil:
za studij cestnih zvez 100.000 Din,
za geometre 70.000 Din,
za regulacijo Trnjave v Prekmurju 100 tisoč Din,
za nabavo parnega valjarja in drobilcev 1.000.000 Din,
za pospeševanje kmetijstva (poleg dose-danjih 300.000 Din) 370.000 Din,
za pospeševanje brezalkoholne produkcije 80.000 Din,
vsota za zaščito dece se je zvišala od 50.000 Din na 300.000 Din. Za izseljence se vsavi vsota 100.000 Din,
za delavske gospodinske tečaje 50.000 Din, za pospeševanje gradnje stanovanjskih hiš 500.000 Din,
za podporo gostilničarski šoli 20.000 Din, subvencija obrtnemu šolstvu se zviša na 200 tisoč Din,
za povzdigo tujskega prometa se zviša vsota od 25.000 Din na 50.000 in se ustavi še posebna vsota za splošni povzdig planinstva 100.000 Din,
podpora dijaškim kuhinjam se zviša od 16.000 na 50.000 Din, posebej za Prekmurje še 30.000 Din,
gledališču v Ptuj se da podpora v znesku 5.000 Din kot onemu v Celju.
Med dohodki je pa izvršil sledeče izpremembe:

takso na motorna vozila je izpremenil v toliko, da znaša namesto 1.990.000 le 841.000 Din. Na kinovstopnice se vpelje 25 odstot. doklada. Na novo pa se vpelje davščina na električni tok in to na 1 kw 0,02 Din, kar bo zneslo 3.600.000 Din.
Črtale so se popolnoma dve postavki in sicer za agrarne operacije vsota 532.000 Din, ker se to delo vodi skupno z ljubljansko oblastjo in za vzdrževanje vodovodnih objektov vsota 375.000 Din, ker je to ostalo pod vodstvom države.

Na podlagi teh popravkov znašajo sedaj izdatki: redni Din 41.423.171,50, izredni 13.000.000 Din, vsega Din 54.423.171,50.
Dohodki: redni Din 41.423.171,50, izredni Din 13.000.000, vsega Din 54.423.171,50.

Oblastne davščine.

Izgledajo sedaj bistveno tako:

- 25 odstot. doklada na pridobnino družb zavezanec javnemu polaganju računov.
- 100 odstot. doklada k davkom na tati-jeme in 100 odstot. doklada na »tečvarinoc« (kakšna pošast je to? — Vprašanje urednika.)
- razreda, kolikor se nanaša na člane uprave društev, zavezanec javnemu polaganju računov in zadrug glede prejetih tatiijem.
- Davek na nočni obisk kavarn preko 24. ure z Din 2.— na osebo, davek na nočni obisk barov, nočnih kavarn in drugih javnih lokalov podobne vrste preko 24. ure z Din 10.— na osebo, ter davek na kvartanje po Din 2 na osebo, brez ozira na čas. Kvartavci v navedenih lokalih preko 24. ure plačajo dvojno takso.
- 50 odstot. doklado k državni taksi na začasne prireditve. Kinopodjetja plačujejo izjemoma 25 odstot. doklado.
- Takso na plesne vaje v iznosu od Din 600 za vsak plesni tečaj do 8 tednov. Ako traja tečaj nad 8 tednov, se taksa ponovi.
- Takso na motorna vozila in sicer: na osebne avtomobile do 35 efekt. HP od vsakih začetih 100 kg čiste teže Din 100, od 36 HP naprej pa pavšalno takso po Din 200. Za tovrstne avtomobile in priklopne vozove po Din 50 od 100 kg nosilne teže, toda taksa ne sme znašati več kakor Din 1500. Za motorna kolesa brez priklopce se plača Din 200, za motorna kolesa s priklopi se plača 300 Din letne takse. Od traktorjev, ki se ne uporabljajo v poljedelske svrhe, se plača 1500 Din letne takse. Avtomobili s polnimi gumi-jastimi obroči plačujejo dvojno takso.
- 100 odstot. oblastno doklado k državni taksi na lovske karte.
- 20 odstot. oblastno takso na zakupnino lovišč.
- 100 odstot. doklado k drž. trošarini na žganje, rum in likerje.
- 100 odstot. doklado k drž. trošarini na pivo.
- 200 odstot. doklado na uvoženo vino.
- 50 odstot. doklado k drž. trošarini na vino.
- 100 odstot. doklado k drž. trošarini na špirit.

14. Davščina na električni tok v iznosu 0,02 Din od kilovadne ure.

Proračun je realen.

Iz teh izprememb je razvidno, kako veliko delo je imel fin. odsek. Sklicujem se na poročilo fin. referenta odbornika g. Kranjca. Bilo je nemogoče, da bi izhajali z dotacije od države. Poiskali smo za svoje delo lastno kritje. Vsak odbornik zase bo poročal o svojem resoru. Poudarjam: Proračun je popolnoma realen, a se giba le v najnujnejših izdatkih za zgraditev samouprave. Vire za te izdatke je treba najti le take, ki se prostovoljno plačujejo, zato smo vpeljali take davščine.

Upravičenost novih davščin.

Proračun zdravstva je visok. Vzrok je alkohol, zato naj nosi alkohol davščina za to. Nad 1.000.000 Din na leto izdamo za alkoholne pijače, zato je nujno, da iztrebljamo preveč razvit alkoholizem. Ostale davščine so podobnega značaja. Vzemimo davek na veseljačenje, kjer pri velikih izdatkih za uživanje lahko vsak prispeva nekaj za stroške samouprave. — Motorna vozila zelo kvarijo naše ceste. Zato naj nosijo tudi vzdrževalne stroške oni, ki uživajo in uporabljajo dotične stvari, torej motorna vozila za ceste. V tem smislu je naša uredba. — Oblastna taksa na kinovstopnice znaša 25 odstot. in to radi tega, ker že dosedaj plačujejo raznih dokladov v znesku 37 odstot., zdaj bodo torej plačevali 63 odstot. — Oblastna taksa k zakupnini lovišč znaša 20 odstot. zakupne vsote. Lastniki zasebnih lovišč plačujejo posebno doklado. — Nova je davščina na električni tok. Ako smo hoteli proračun postaviti na realna tla, smo morali poiskati tudi ta vir. Davek je malenkosten Din 0,02 od kw., 170—180.000.000 kw. ur na leto. V zasebnem gospodinjstvu se porabi 15—20 kw. ur na mesec, torej niti 1 Din na mesec. Priznamo, da je s tem nekoliko obremenjena težja industrija, ki pa jim ta taksa ne bo nikaka ovira.

Davščine so pravično razdeljene. Vsi sorazmerno prispevajo, dežela in mesto, kmetje, obrtniki in industrija.

Izredne davščine za bolnice.

Izrednih potrebščin in izdatkov imamo 10.000.000 Din za zgradbo nove umobolnice, 2.000.000 za razširitev bolnice. Razmere nas silijo k temu. Investicijsko posojilo 1.000.000 Din za drobilce in parni valjar je utemeljeno samo po sebi.

Prosim, da proračun presodite, kritizirajte ga s stvarno kritiko, da pridemo naprej z delom!

Dr. Leskovar odvarja splošno debato.

Debata.

Petovar priznava, da je proračun skrbno sestavljen, je pa principijelno proti celi osnovi proračuna, češ, kolikor nam država da, toliko storimo, in nič več. Izraža se tudi proti nekaterim uvedenim davščinam.

Lorbek: Odklanja proračun v imenu Nar. seljaškega kluba.

Dr. Mühleisen: Gospodarske razmere se niso pobojšale in le dohodnina se je deloma znižala. Je zoper vpeljavo novih davščin. Jasna mu ni postavka Rogoške Slatine. Izločiti je treba za to leto vsako investicijo. Na vsak način je treba odložiti zgraditev umobolnice. Tudi posamezne postavke bi se lahko črtale.

Grčar (socialist) je najprej zapel labudjo pesem nad propadom socialistov v mariborski občini, češ da so socialisti propadli zaradi demagogije (medklic: socialistične! Kje imate osla?). Ze uvod je bil torej zelo ponesrečen, zato je bila tudi njegova nadaljnja kritika temu podobna.

Dr. Novak. Boljši je centralizem kot naša samouprava. Kritizira, da ni proračun specifično izdelan. Zagrožil je, da Medjimurje odide iz mariborske oblasti, čeprav mora priznati, da so vsa vstavljena primerne vsote za Medjimurje. Glasoval bo proti.

Möderdorfer: Odobrava vse izdatke, če tudi je za socialno politiko le še premalo. Nikakor pa ni zadovoljen z novimi davščinami, češ da mu ni prav, da se obdavči industrija na ta način. (Ugovor: Saj je to vendar vaš sistem iz Mežice!) Zatajil se je kot komunist in proglasil za socialdemokrata. (Medklic: Nova deklaracija!)

Na vse te ugovore opozicije je odgovarjal

dr. Ogrizek:

Mi smo od države zahtevali, da nam poleg delokroga odstopi tudi tangente. Mi tudi nismo delokroga prevzeli, dokler se niso prevzele tudi tangente. Priznati pa moramo, da so bile vse dotacije vsa dosedanja leta premajhne in so tudi sedaj. Zato je treba, da poleg teh dotacij poiščemo še nove vire. Dohodke teh novih virov bomo obrdžali v svoji oblasti! Vi pa ste vpeljali nove davke, pa ste jih pošiljali v Belgrad. Ničesar ne bomo narodu vzeli, česar bi mu nazaj ne dajali. Ljudstvo sodi drugače ko opozicija. Ljudstvo hoče, da se produkcija in kultura dvigne, da se grade ceste in vzdržuje zdravstvo. Vi pa delate samo opozicijo radi opozicije, saj vendar zahtevate delo, ne dovoljujete pa virov.

Niti eden govornik ni predložil kakega predloga za kritje, govorili pa so vsi zoper predloženo kritje. Naš proračun je socialen! Velike postavke so za bedne, za bolne, za deco, za stanovanjsko akcijo, posebno pa za delavce, ker se pripravljajo velika javna dela in delo je, kar hočejo delavci in ne miloščino, za delo pa pravično plačo. Kmeti je treba podpreti, ker vse beži s kmetov v mesta, ker se na kmetih ne more živeti. In ta invazija v mesto povzroča sedaj mnogo socialne bede v mestih in industrijskih krajih.

Opozarjam g. Petovarja, naj drugič govori bolj previdno in naj ne opozarja, kaj bi proti nam druge oblasti lahko obdavčevale. Hočemo pa vinogradništvo dvigniti in organizirati. — Isto je glede električnega toka, ko itak

Ljubljanska oblastna skupščina.

Na seji ljubljanske oblastne skupščine dne 19. decembra t. l. so se stavili sledeči predlogi:

Posl. Arnež in tov. radi razširjenja električnega omrežja v radovljiškem okraju na občine Lancovo, Kamnogorico, Dobravo in Kropo.

Posl. Planine in tov. radi zveze ceste iz Besnice do Podblice in sprejetja med deželne ceste II. vrste.

Posl. Jan in tov. za napravo železobetonskega mostu čez Radovno v Krnici, radi naprave železobetonskega mostu na deželni cesti I. razreda čez Radovno v občini Gorje, radi poprave po povodnji razdrte ceste II. razreda od vasi Bitnje do Jereke v Bohinju.

Posl. Perme in tov. zaradi zgraditve nove ceste za boljšo železniško zvezo na železniško postajo Grosuplje.

Posl. Gostinčar in tov. v zadevi podporo vodovodnim zadrugam v Vižmarjih in Vašah za popravo, oziroma napravo vodovodov.

Posl. Oblak in tov. za zgradbo deželne ceste Laze—Unec pri Rakeku.

Posl. Pevec in tov. glede regulacije potoke Temenica — Velika Loka — Kamni Potok — Štefan — Trebnje, glede podpore za popravilo občinske ceste Dolnja Sevnica—Gorenja vas—Zagorica, okraj Novo mesto.

Posl. Cesnik in tov. glede ureditve potoke Težka voda—Pod Regerč vasjo pri Novem mestu, glede razširitve ceste med Ločno in Novim mestom pod takozvanim Ločenskim klancem.

Posl. Kastelic in tov. glede napeljave električnega toka iz elektrarne v Zagradcu v Žužemberk, Ambrus in Šmihel, glede zgradbe vodovoda Ambrus, Zvirče, Prevole, Hinje.

Dohodnina.

To je trenutno najhvaležnejša kost SDS-sarskih demagogov. Ko so sedeli v vladi, so ta davek zviševali, ga eksekvirali do skrajnosti, tirali ljudi na boben in beraško palico in niso storili niti koraka za njegovo omiljenje. Sedanja vlada je stvar izboljšala, dohodnino omilila, eksistenčni minimum zvišala, mnoge krivice popravila. Zadnja seja ministrskega sveta se je postavila na stališče, da se dohodnina v novem zakonu sploh odpravi. Storiло se je torej vse, kar je sedaj storiti mogoče. Toda licitantom SDS to ni dovolj. Njim, ki so si v zgodovini davčne politike sami vtisnili pečat eksekutorja, ni dovolj, da se stori to, kar je mogoče, oni zahtevajo nemogoče, da se dohodnina odpravi že s 1. januarjem 1928, torej sredi proračunskega leta! Kje bo država dobila dohodke, ki bi izostali, če bi odpadla dohodnina, zato demagogi ne vprašajo. Naj vpijejo! Narod jih pozna, da so isti, ki so eksekutorje peljali v hiše in je naši stranki hvaležen, da je pod njeno vlado minila tista žalostna doba.

»Narodova« resnicoljubnost.

Kakor smo včeraj poročali, je bil proračun ljubljanske oblastne skupščine sprejet deloma soglasno, deloma z vsemi proti petim glasovom. Izrečno je treba ugotoviti, da so tudi samostojni demokrati glasovali za več postavk in oddelkov proračuna. Če sedaj »Narod« zavija in potvarja tako, da govori samo o klerikalni večini, je to samo znak, da so poslanci SDS v oblastni skupščini vendarle nekaj pametnejši, objektivnejši in resnicoljubnejši kot pa je časopisje njihove stranke.

»NARODOVA« MODROST V PRAKSI.

»Narod« jev čeraj privlekel iz Belgrada veliko ogorčenje nad postopanjem ministra za socialno politiko dr. Gosarja, ker je pritegnil k reviziji zakona o zaščiti delavcev samo par »klerikalnih eksponentov«. Kako strašno mora biti to ogorčenje, se vidi že iz tega, da o tej reviziji v ministrstvu sploh ničesar ne vedo. Vršila so se pa posvetovanja o reorganizaciji zavarovanja delavcev. K tej stvari je pa vsakdo imel že celo leto priložnost povedati svoje mnenje. »Narodova« ogorčenje ne sega preko Knafljeve ulice v Ljubljani, pa še tam je le dokaz popolnega neznanja stvari in za »Narodove« kroge značilno pojmovanje socialne politike. Razen »Narodovih« ljudi pa vsa država s spoštovanjem in priznanjem gleda na delo ministra dr. Gosarja, ki z močno roko odstranja silne napake, ki jih je v socialni politiki zagrešila SDS in pa režimi, v katerih je sodelovala ta stranka.

ne zadane malega konsumenta. Vsi ste kritizirali, da smo zaščitili s § 82. veliko industrijo. Ko pa jo hočemo na drug način obremeniti, ste pa zopet proti! — Ugovori proti 10 odstot. taksi na lovske zakupnino tudi ne držijo, saj je lov sport premožnejših. — Trošarina na pivo je upravičena, saj so se tovarnarji kartelirali, saj pivo dela najhujšo konkurenco vinogradništvu. Splošno pa prosim za stvarno kritiko, da ne bo naša skupščina izgubila svojega ugleda. (Zivahno odobravanje.)

Glasovanje.

Ko je dal predsednik dr. Leskovar proračun na glasovanje, je glasovala proti vsa opozicija.

Ob 4 popoldne specialna debata.

Poslanik Milojevič zapusti danes Dunaj.

v Dunaj, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Jugoslovanski poslanik dr. Milan Milojevič zapusti danes Dunaj, kjer je deloval štiri leta, ter se vrne v Belgrad, da prevzame svoj poslaniški mandat v narodni skupščini. V intervjuju v »Neue Freie Presse« se danes poslavlja od Dunaja, ki ga zapuša s težkim srcem. Tudi Dunajčani zelo obžalujejo njegov odhod, ker se je v času njegovega uradovanja izvršilo zblizanje obeh sosednjih držav, posebno na trgovinskem in gospodarsko-političnem polju. Posebno pa dunajska jugoslov. kolonija izgubi z njim zvestega prijatelja in protektorja.

Papež podelil baret novim kardinalom.

v Rim, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Ceremonija podelitve baret novoimenovanim kardinalom Lepicieru, Roubeau, Binetu in Szeredyju, ki jo je v konzistorijalni dvorani izvršil sam papež, je bila nenavadno slovesna. Prisotni so bili: kardinal državni sekretar Gaspari, nadškof Pisane iz Hotzingena, madjarsko poslanstvo, sorodniki Sv. očeta, številni člani prelature in odposlanstvo madjarskih magnatov, med njimi grofa Bathiany in Palffy. Največja pozornost se je posvečala kardinalu Szeredyju. Potem, ko je kardinal Lepicier imel nagovor na nove kardinale, je povzel besedo Sv. oče sam in individualno opisoval življenje novih kardinalov, pri čemer je z očitvno naklonjenostjo posebno govoril o Szeredyju, katerega je imenoval Benjamin sv. kolegija. Nič manj kot trikrat je govoril o njem in opisoval delovanje Szeredyja v Rimu, kjer si je pridobil velik ugled. Pripomnil je, da je Madjarska lahko ponosna nanj, dalje da je bila Madjarska več stoletij trdnjava krščanske vere in kulture. Svečanost je na vse prisotne napravila velik vtis.

ZAPRTI V GLEDALIŠČU — NATO USMRČENI.

v Moskva, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Iz Kantona se poroča, da je bilo usmrčenih 350 delavcev, ki so jih imeli zaprti v nekem gledališču. Položaj v Kantonu se radi bližajočega protinapada vedno bolj poostruje. Ameriško poveljstvo v Manili je v bližini Kantona koncentriralo mnoge vojne ladje, da sprejmejo na krov ameriško kolonijo.

Druga diplomatinja na svetu.

v Pariz, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Nankinška vlada je poverila gđ. dr. Sument-Seng važno diplomatsko misijo v najvažnejših evropskih glavnih mestih. Mlada dama je na pariški Sorboni študirala pravo in napravila doktorat. Ko je južna armada vkorakala v Sanghaj, je bila imenovana za vrhovnega sodnika tamonjega ozemlja, ter je na tem mestu vedno kazala protikomunistične tendence.

70 urni smrtni boj.

v Newyork, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Po 70-urnem mučnem smrtnem boju je zapadlo smrti 6 mornarjev, ki so zaprti v potopljeni podmornici, ker je silen vihar na morju onemogočil vsa rešilna dela. Dvignjenje podmornice se bo moralo morda odgoditi do spomladi.

Baldwin vidi v orožju garanta miru.

v London, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Na pismo bivšega državnega podtajnika Pensombyja, ki je naslovljeno na Baldwina in ki ima 129.000 podpisov z izjavo, da podpisani ne bodo vršili vojne službe ali podpirali vlado, ki bi vodila vojno, je Baldwin odgovoril s pismom, v katerem kot posledico te pretnje prokuruje polom Društva narodov in pogodb z Locarnom vred. Če bi se Angliji vzela njena sila in če bi se razorožila, ne bi mogla biti več garant miru. Zgubila bi svoje kolonije, v državi pa bi nastala lakota in brezposelnost.

TUDI NEZAUPNICA LIBERALCEV ODKLONJENA.

v London, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Nezaupnica liberalcev radi slabe agrarne politike vlade je bila v poslanski zbornici odklonjena z 257 glasovi proti 107 glasovom.

Poroka v Rimu.

v Rim, 21. dec. (Tel. »Slov.«) Po informacijah »Gazetta del Popolo« bo prihodnjo spomlad, najbrže maja poroka italijanskega prestolonaslednika z belgijsko princezino Marijo Jose.

Slovenska Orlica.

Naša javnost ceni delo Slovenske orliške zveze edino-le po javnih prireditvah t. j. po telovadnih nastopih njenih članic. Teh pa je zelo malo, kvečjemu eden, dva na leto, zato je pa tudi povsem neznano notranje vzgojno-izobraževalno delo te ženske organizacije in je dobro, da ga naša javnost spozna vsaj v glavnih obrisih. Podrobno delo pač poznajo tam, kjer imajo v vasi, v župniji Orlice svoj krožek in takih krajev je zadnji čas po številu prekoračena že prva polovica druge stolice. Toda naši javnosti o Orlicah to-le poročilo!

Prve počette orliške organizacije

zasledimo že ob času dr. Kreka, ki si je v svojem vsestranskem socialnem programu zahteval tudi močno žensko organizacijo. Bilo je to še pred vojno, ko so se v okviru Slov. kršč. socialne zveze in izobraževalnih društev pričeli ustanavljati telovadni odseki za moško mladino. Poleg teh moških telovadnih odsekov so tu pa tam nastali tudi ženski telovadni odseki, a v tako omejeni obliki, da to dejstvo pri sedanjem razvoju orliške organizacije pride komaj še v poštev. Zdelo se je, da močna ženska organizacija, ki bi si začrtala jasen in določen program na načelih katoliškega svetovnega naziranja, še nima tal med nami in da kulturne razmere zanjo še niso dozorele.

Pomislekli proti ustanavljanju ženskih telovadnih odsekov so, se v javnosti pojavili tudi zaradi tega, ker se je prvotno v njih gojila le telovadba in je izgledalo, da so telovadkinje samo nekaj privesek in kopija orlovske telovadne organizacije in da jim je edini in končni cilj le telovadba in skupni javni nastopi.

L. 1909. so si članice ženskih telovadnih odsekov nadele ime

»Orlica«.

Prvič so v širši javnosti nastopile ob IV. katoliškem shodu leta 1913. Na dvorišču nekdanje domobranske vojašnice je tedaj poleg 13 čeških nastopilo tudi 32 slovenskih Orlic.

Kakor povsod, je vojna tudi razvoj orliške organizacije ustavila in tudi njeno stališče do javnosti povsem izpremenila. Začelo se je po vojni povsem novo delo s popolnoma drugega vidika. Na to je vplivala zlasti nova državna oblika, ki nam jo je prinesel konec vojne. Z vso ljubeznijo do

nove svobodne domovine

se je slovensko ženstvo oprijelo novih kulturnih nalog. Jasno je, da je orliška organizacija takoj zbrala svoje vrste in jih postavila kot prve delavke na razpolago novim podjetjem. Agitatorična sila, požrtvovalnost in vztrajnost članic se je pokazala v polni meri. Potrebo, da se ustanovi močna kulturno-vzgojna ženska organizacija, so uvideli tudi tisti, ki so vse doslej trdili, da je organiziranje ženstva nepotrebno.

Ker se je izkazalo, da najuspešnejše delujejo tisti ženski odseki, ki goje tudi osamosvojitve orliške organizacije od moške ter se je 6. sept. 1919 vršil ustanovni občni zbor

Orliške zveze.

Prva predsednica je bila Cilka Krekova, prva načelnica Fani Černičeva. Ta dan pa je bil tudi dan, ko je Orliška zveza krenila v ono smer, ki odgovarja pravi ženski organizaciji. Že kulturno-vzgojni program, ki si ga je tedaj začrtala, se je oziral na vse poklicne naloge, ki jih ima vršiti slovensko ženstvo. Na vsakem občnem zboru je bilo treba ta kulturno-vzgojni načrt izpopolnjevati po zahtevah splošnega kulturnega razvoja v našem narodu, ki je tako nagel in vsestranski, da more slediti

njegovim vsakokratnim zahtevam le prožna in ekspanzivna organizacija. In kot taka se je izkazala Orliška zveza vseskozi. Že

način orliške organizacije

je tak, da se da prilagoditi najraznovrstnejšim prilikam. Kot centralni organ deluje predsedstvo Orliške zveze, s sedežem v Ljudskem domu v Ljubljani kot matrica vseh orliških krožkov v Sloveniji (Ljubljanska in mariborska oblast). Kot njeni pomožni organi delujejo orliške srenje (28 po številu), ki vzdržujejo stik med krožki in centralo. Vsaki srenji je dodeljenih največ šest krožkov.

Predsedstvo Slov. Orliške Zveze tvorijo: predsednica, ki zastopa organizacijo na zunaj; podpredsednica, ki isto nadomešča; načelnica, ki vodi in oskrbuje telovadni del v organizaciji (telovadne tečaje, izpite, telovadne tekme, javne nastope); odbornica za prosveto, ki vodi prosvetno delo v organizaciji (prosvetno-socialne tečaje, izpite, prosvetne tekme); odbornica za organizacijo, ki ima v rokah organizacijsko delo in izobrazbo (organizatorične tečaje, revizije vseh podrejenih edinic); tajnica, ki vodi ves pisemski stik med predsedstvom in včlanjenimi edinicami ter blagajničarka.

Vse te odbornice si sestavijo pododbore, v katerih se zbira po šest do osem članic; na ta način se vrši delitev dela. ki pa je obenem tudi boljše izvršeno, kot bi zmogle to posameznice.

Na isti način so sestavljeni tudi srenjski in krožkovni odbori.

Članstvo v orliški organizaciji je razdeljeno v članice in naraščaj. Članica postane dekletje z dopolnjenim 16. letom (po 30. letu ali po poroki je starešinke); naraščaj pa tvorijo dekletice od 7. do 16. leta. Ker zahteva vsaka razvojna doba posebno vzgojo, je naraščaj ločen v mladenke (12. do 16. leta) in gojenke (7. do 12. leta). Iz tega je razvidno, da se v orliški organizaciji lahko udeležuje ženstvo vsake starosti — kakor razvidno iz kulturno-vzgojnega programa — tudi vseh stanov.

Ta

Kulturno-vzgojni program

se ozira na vse naloge, ki jih ima žena vršiti doma in v javnosti. Razširjanje in poglobljanje splošne ženske izobrazbe po raznih napravah, ki so se tekom časa udomačile v organizaciji, je glavna točka tega programa. V dosego tega smotra se poslužuje orliška organizacija raznovrstnih sredstev. Vsako leto priredi v večjih krajih prosvetno-socialne te-

čaje za svoje članice, a se jih udeležujejo tudi lahko članice sorodnih organizacij in tudi neorganizirano ženstvo katoliškega svetovnega naziranja. Na teh tečajih se v predavanjih in v prostih razgovorih obravnavajo vprašanja o stališču žene v javnosti, o ženskem pravem varstvu, o pravicah in dolžnostih žene kot javne delavke, državoznanstvo, socialna, karitativna, gospodarska in gospodinjstva vprašanja itd.

Za članice so obvezne

vsakoletne prosvetne tekme,

za katere morajo predelati snov iz: splošne ženske izobrazbe, iz dekliške vzgoje, iz gospodinjstva, iz vzgojeslovja, iz zdravstva, iz državoznanstva, iz organizacijske izobrazbe, govornišva, deklamacije in petja. Vsa ta snov, ki se od leta do leta razširja v koncentričnih krogih, izide vsako leto v posebnih knjižicah Orliške knjižnice.

Članice krožkov se v svrhu organizacijske izobrazbe udeležujejo vsako leto

organizacijskih tečajev,

na katerih se obravnava zgolj organizacijska snov. Ob koncu teh tečajev so obvezni izpiti za udeležence iz celotnega organizacijskega poslovanja.

Prav tako se vrše vsako leto

tekme iz telovadne tvarine,

ki se merilo, je-li krožen sposoben za javni nastop ali ne. Krožek, ki bi se odlegnil tem tekmam, ne sme javno nastopiti. — Od izida teh tekem je odvisno tudi udeleževanje članic in krožkov pri akademijah in javnih manifestacijah.

Kdor ima opravka z vzgojo, ve, da gre duševna in telesna izobrazba roko v roki; ta tudi razume, zakaj je z duševno izobrazbo vzporedno tudi vežbanje telesa. In le ona članica orliške organizacije vrši svojo dolžnost popolno, ki ne zanemarija niti prve niti druge. Vsi vemo, da javni nastopi niso zabava. Koliko skritih žrtev in samopremage je treba, da postane javen nastop res veličastna manifestacija katoliških idej!

Takoj v početku svojega delovanja si je Orliška zveza postavila tudi skrb za

izobrazbo kmetijskih žen in deklet

v gospodinjstvu na svoj program. Saj je to vrstna izobrazba za prosvetno, gospodarsko in zdravstveno povzdigo našega naroda največje važnosti. V to svrhu je pričela Orliška zveza prirejati kmetijsko-gospodinjstvene tečaje. V 10 tednih si žene in dekleta, ki obiskujejo tak tečaj, pridobijo potrebnega znanja za večše

10% popusta

do 31. decembra

pri moški in damski konfekciji

Gričar & Mejač

Šteinsburgova ulica 3.

izvrševanje gospodinjstvih nalog in teoretičnih nauk, za vsakdanje potrebe v hiši. Prvi tak tečaj je otvorila 2. jan. 1924 v Cerknici; istega leta tudi še v Starem trgu pri Ložu in v St. Pavlu pri Preboldu in v Zirihi; l. 1925.: v Sodražici, v Kranju (večerni kuh. tečaj), v Poljanah nad Skofjo Loko (l. tečaj); leta 1926.: v Poljanah (11. tečaj), v Gorjah, v Moravčah, v Zagorju ob Savi, v Dolu pri Hrastniku, v Hrastniku, na Krki (l. tečaj) in v Javorju nad Skofjo Loko. V poletju tega leta se je vršil en večerni kuharski tečaj v Skofji Loki, dva pa v Ljubljani. L. 1927. so se vršili kmetijsko-gospodinjstvi tečaji: na Trati nad Skofjo Loko (l. tečaj), na Bledu, v Predgradu, v Rovtahn, na Krki (11. tečaj), v Radečah pri Zid. mostu (l. tečaj) in v poletju večerni kuharski tečaj v Celju. Pravkar se vršita še tečaja na Trati (11. tečaj) in v Radečah pri Zid. m. (11. tečaj). (Za pobožno dobo je prijavljenih še 5 tečajev.)

Da more uspešneje vršiti to izobraževalno delo, pa izdaja Slov. orliška zveza tudi razne publikacije. Od l. 1923. dalje izdaja dekliški list

»Vigred«,

ki se ga pa vedno bolj oklepajo tudi žene, ker manjka ženskega lista na kat. načelih in skuša »Vigred« zamašiti to vrzel. Mesečno izhaja tudi priloga za ročna dela v tem listu.

L. 1923. so začela izhajati

»Predavanja za dekliške sestanke.«

Dekliški sestanki so namreč duša vsakega orliškega krožka; v njih se obravnava vsa izobraževalna snov, ki je predpisana članicam za obdelavo in prilastitev; zato so v »Predavanjih«, ki so izšla v 9 zvezkih in obsegajo 35 predavanj, obrazložena vsa tozadevna vprašanja.

Orliška zveza je izdala l. 1925. tudi knjigo »Mati vzgojiteljica«, ki je v več tisoč izvodih našla pot do slovenskih mater.

Za zaposlitev naraščaja izdaja četrletno list

»Naraščajska voditeljica«.

Vsakoletno pa izideta najmanj dva zvezka Orliške knjižnice, ki vsebujeta vso snov za prosvetne in telovadne tekme članic, mladenk in gojenk.

Pripomniti je treba, da vse prosvetno, organizacijsko in telovadno delo v orliški organizaciji vrše izključno le ženske moči, tako v centrali, po srenjah in po krožkih, izvzemši duhovnega vodjo (duhovnika), ki je dodeljen vsaki orliški edinici za svetovalec v versko-moralnih zadevah.

Iz navedenih kratkih podatkov je razvidno delo, ki ga vrši orliška organizacija med slovenskim ženstvom in s tem na slovenskem narodu.

x. y.

To poročilo bo gotovo vsa naša javnost z najlepšim zadoščenjem vzela na znanje. Saj smo vsi vedeli, da je orliška organizacija vzorna in strumna šola naših deklet, toda da je delo v nji tako globoko in vsestransko, to je bilo naši široki javnosti vsekakor neznano. Danes lahko rečemo, da je naša slovenska orliška organizacija ena najvažnejših in za narodno kulturo najzaslužnejših ženskih organizacij v Jugoslaviji.

Darila za Božič in Novo leto

po znanih cenah rokavce, nogavice, žepni robci, kravate, fine damsko triko perilo, dišeča mila, torbice, čipke — pri

Josip Petelin, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Načelnice krožkov Slov. orliške zveze na telovadnem tečaju 22. do 26. novembra 1926.

Magajna Bogomir:

Župnik Simon.

(Božična slika iz Primorja.)

Bilo je v tistem tednu nekako težko razpoloženje nad vso dolino. »Samo malo, malo solnca naj bode,« so prosili ljudje, da bo vsaj dolina vesela, če že mora ubiti duše. Božični čas je, spomin rojstva velike Besede, ki je postala meso, da bi lahko govorila sužnjem. Bil je čas velike Besede, nad katero kriči zlo, greh in hudič ob koncu drugega tisočletja po njenem rojstvu.

V predvečer božičnega dne smo se zbrali pevci v župnikovi godbeni sobi — dekleta in fantje in otroci, mlada kri, ki bi morala v tem času vriskati v zanosu velikega veselja. Zunaj je vreščala burja, butala v dveri, grabila steklo na oknih in ga stresala, da je zamolklo odmevalo po prostoru. Vrtinci belega snežnega peska so se dvigali do bledikastega sija, ki ga je metala petrolejka skozi okno v noč in so bili kot čudna belkasta senca, kot smrt, zavita v belo platno, v katerem pleše, pleše v prijazno vabilo.

V sosednji sobi je umirala pevka Marija, župnikova sestra. Zdajpa/daj smo slišali vzdih, ki je bil kot iz drugega sveta in strah se je polasčal naših src.

Umirala pevka Marija, umira tisti čudoviti srebrni glas, ki je omamljal lepote željne duše, tista naša dobra prijateljica, ki ima dobre

plave oči, ki so kot pogled angela in nebesnih sinjin.

Umirala mu je sestra in vsi smo vedeli, da bo na svetu le nekaj minut a vendar je prišel kot navadno pred vsako mašo. Pred cerkvenimi vrati smo stali in čakali, kdaj bo odprl cerkveni vhod v stolp, po katerem vodijo stopnice na kor. Ni bilo besede med jami in na tistem smo se bali, da bi prišel, pa je prišel kot navadno z istim pogledom, z istim drobnim smehljajem na ustnicah, stisnil vsakemu roko.

»Pojdite, otroci moji, preizkusili bomo še enkrat, da ne bo pomote na koru.« Učil je petje sam in med njegovo mašo smo prepevali na koru brez pevovodje. Iz za črnih dni je obubožala fara in ni mogla plačevati pevovodje več.

Spogledali smo se in mu sledili molče v župnišče. Ko smo dospeli v pevsko sobo, se je iz druge zaslišal vzklík, čudno žalosten, čudno skrivnosten. Župnik je prebledel za hip a v naslednjem trenutku mu je zopet legel nasmeš na ustnice.

»Po dem par minut k njej. Počakajte! Med tem časom je tulila burja, hripavo, jokajoče kot strah. Vrnil se je.

»Pojmo! Pojmo sveto noč!«

»Ali bi raje ono, težko, Premrlovo,« je vprašal Jože Sila, »slabo je znano še.«

»Pojmo sveto noč,« je odgovoril župnik in zopet mu je igral tisti čudoviti nasmeš na ustnicah.

Spogledali smo se in razumeli vsi.

Težko kot svinec so nam bile duše, težje od svinca bridkost, župnik Simon pa se je smehljaj.

»Ali hočete note?«

»Znamo brez njih,« smo odgovorili.

Sedel je k harmoniju. V siju petrolejke mu je bil obraz bel kot sneg. Prsti so mu plavali nad tipkami kot da potujejo v daljine, daljine, temu svetu nepoznane, nerazumljive pokrajine in melodije so polagoma prešle v tisto čudovito lepo, s katero smo zapeli tudi mi, tiho, boječe, kot da nam jokajo duše.

»Sveta noč,

blažena noč,

vse že spi,

je polnoč.

SPAVAJ, DETE SLADKO...

SPAVAJ, DETE SLADKO...

SPAVAJ, DETE SLADKO...

SPAVAJ, DETE SLADKO...

»Pojte naprej, čemu jokate,« se je razburil župnik, »pojte naprej, vam pravim.« Gledali smo se. Nekatera dekleta so se stisnila v kot. Takrat je zaropotalo na vrata, strašno, zamolklo, strašnejše od hresčeče burje ob hiši.

»Apri, preteti«

Vstal je velik in ponosen in odprl vrata. Črni ljudje so stopili v sobo s pušami v rokah na sveto noč. Prvi izmed njih je odvil papir in čital,

»Po nalogu gospoda župana vam prepo-vedujemo peti nocoj in odslej za vedno v jeziku tujerodcev...« Čital je in čital, župnik pa ga je gledal in se smehljaj in ko je črni mož prebral do konca se je ozrl kot v zadregi naokrog.

»Ste razumeli, župnik?«

»Sem,« je odgovoril naenkrat temno.

»Sem, izvolite napraviti še hišno preiskavo?«

»Kaj,« je vprašal črni človek začudeno.

Mesto odgovora je župnik Simon odprl vrata v sosednjo sobo.

Onemeli smo vsi v čudnem veličastju, da, tudi črni možje, ki so nosili puške v rokah, so obstali brez besede na mestu.

Marija je ležala na postelji obdana od gorečih svečk, čudovito lepa, rdeča še, kot da je umrla roža iz pomladi naših polj. Na ustnicah ji je ležal nasmeš isti in enak kot oni na ustnicah gospoda brata Simona...

... SPAVAJ, DETE SLADKO! ...

z isto vedno srebrno pesmico na ustnicah.

»Moje kraljestvo ni od tega sveta, ni, ni od tega sveta,« je šepetal župnik v sanjah. Črni možje so odhajali nemo, brez besede.

Odšli smo pevci na kor. Župnik je maševal. Kljub črni burji, ki je tulila zunaj, je bil dvor le prepoln in ljudje so pričakovali Besedo, ki jo bo priklical župnik na oltar. Jaz pa sem z drugimi pevci pel tisto noč kot ne bom pel nikdar več.

Dnevne novice

† Dr. Janko Babnik.

Včeraj ob 8. uri zjutraj je umrl na posledicah mrtvice, ki ga je pred meseci zadela, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Janko Babnik. Dr. Babnik je bil ena najmarkantnejših slovenskih osebnosti, odličen pravnik, v službi strogo objektivni, kot predstojnik izredno prizanesljiv in pravičen. Rojen je bil dne 9. maja 1861. v Ljutomeru. Gimnazijske študije je končal v Mariboru, pravni doktorat pa je napravil l. 1884. na Dunaju. Nato je služboval po raznih sodiščih v Sloveniji, dokler ni bil premeščen v pravosodno ministrstvo na Dunaj, kjer je avanziral do ministrskega svetnika. L. 1918. se je vrnil v Ljubljano, kjer je kot upravitelj oddelka za pravosodje organiziral pravosodno upravo v Sloveniji, leta 1923. pa je postal predsednik višjega sodišča v Ljubljani. Kot produktiven pisatelj in kot visok pravni funkcionar si je pookolil pridobil za slovensko pravosodje tako pod Avstrijo kakor tudi v Jugoslaviji obilo neprecenljivih zaslug. Več o njegovem življenjskem delovanju pričamo jutri. Pokojnemu dr. Janku Babniku naj velja trajen hvaležen spomin vseh Slovencev.

Slovenska duhovščina za slovensko vseučilišče.

»Vzajemnost«, ljubljanska in mariborska, stanovski društvi duhovnikov, sta proti okrnitvi slovenske univerze poslali g. ministru prosvete, rektoratu ljubljanske univerze in vsem parlamentarnim klubom sledečo izjavo: Slovenska duhovščina, čije vzvišeno zvanje gre za tem, da dvigne slovenski narod na najvišjo stopnjo krščanske kulture, vidi v popolni slovenski univerzi edino zdravo in solidno bazo za doseg tega cilja. Samo narodi z najvišjo intelektualno perspektivo so sposobni za popolno ostvareitev Kristusovih idealov v vseh panogah človeške kulture. To intelektualno višino more dati narodu samo popolna univerza.

S takim pojmovanjem ostane slovenska duhovščina zvesta tisočletni tradiciji katoliške cerkve, ki se je od nekdaj udeleževala kot učiteljica narodov ter jim poleg nešteti sredstev in ljudskih šol ustvarila nad 40 univerz. Slovenska duhovščina pa vidi nadalje v ustvaritvi slovenske univerze tudi krono svojega dosežanega dela za narod. Zvesto je stala v preteklem času na braniku slovenske narodne kulture in omike. Ravno duhovščina je bila v burnih časih edina varuhinja in braniteljica slovenskega jezika.

Zato duhovščina z veseljem opazuje, kako naša univerza kot najvišje kulturno žarišče tople in blažedejoče goji in ošreva našo slovensko individualnost. Duhovščina vidi, kako je vse naše kulturno življenje ožje in ožje spojeno z narodno univerzo.

Zato slovenska duhovščina, ki je z narodom naložila združena, dviga svoj svareči glas proti katerikoli okrnitvi naše univerze ali katerikoli njenih delov ter kliče slovesno vsem poklicanim varuhom države: pustite naši univerzi miren razvoj! Ne žudite za uknitvijo posamičnih fakultet, temveč dajte ji polno možnost razvoja. Potem bo naš narod postal odličen nosilec krščanske kulture in s tem tudi močna opora naše ljubljene kraljevine SHS.

Ljubljana-Maribor, dne 12. dec. 1927.

Za slovensko duhovščino:

»Vzajemnost«, društvo duhovnikov ljubljanske škofije:

Dr. Tom. Klinar, t. č. predsednik.
Mat. Vilfan, t. č. tajnik.

»Vzajemnost«, društvo duhovnikov lavantinske škofije v Mariboru:

Martin Matek, t. č. predsednik.
Dr. Cukala, t. č. tajnik.

Štiridesetletni zdravniški jubilej.

Dr. Julij Dereani, okrožni zdravnik v Kamniku in v letih 1911. do 1921. tamošnji mestni župan, obhaja v torek, dne 27. decembra svoj štiridesetletni zdravniški jubilej. Rojen v Žužemberku dne 20. dec. 1861 je izvršil srednjo šolo v Novem mestu z odliko, na Dunaju medicino. Dne 27. decembra 1887 je vstopil kot sekundarij v deželno bolnišnico v Ljubljani, od koder se je preselil l. 1889. v Kamnik kot okrožni zdravnik, kjer izvršuje svojo prakso že 38 let.

Dr. Julij Dereani je danes najstarejši okr. zdravnik v ljubljanski oblasti, visoko spoštovan v mestu in po vsem okraju zbog svoje zdravniške spretnosti, neumorne in požrtvovalne delavnosti, velike postržljivosti in milosrčnosti do ubožcev-bolnikov.

Prepričajte se, da kupite najceneje

zimske suknje

dolge in kratke pri

Fran Lukič, Stritarjeva 9.

Dr. Julij Dereani je odličen somišljenik SLS. Ko je Slovenska ljudska stranka v Kamniku dne 27. oktobra 1911 izvojevala pri občinskih volitvah zmago na celi črti, to je v vseh volivnih razredih z vsemi svojimi kandidati, odborniki in namestniki, izvolil se je dr. Julij Dereani dne 14. decembra istega leta soglasno mestnim županom.

Dr. Julij Dereani se je poprijel v tedanjih težkih finančnih razmerah županskega poslovanja z vso energijo ter kmalu dokazal svojo veliko spretnost in umevanje za razmah gospodarskega dela v povzdigo mesta. Že leta 1912. meseca decembra se je vpeljala v mesto in predmestjih električna razsvetljava, nadalje razširila cesta na južnem in severnem vходу v mesto, postavila mestna tehnična in izvršila mnoga manjša javna dela, ki svedoč o izredni agilnosti tedanjega mestnega župana. Žal, da je svetovna vojna njemu preprečila nadaljnjo izvršitev zasnovanega načrta zlasti glede šolstva. Želimo priljubljenemu in vrlo zaslužnemu jubilaru, da bi v isti telesni in duševni žilavosti, kakor danes, obhajal tudi petdesetletnico svojega vzvišenega zvanja!

KOLENDAR.

Četrtek, 22. decembra. Demetrij in Honorat, Cenon. Najkrajši dan: 8 ur 26 min., in najdaljša noč: 15 ur 34 min. Začetek zime ob 9. uri 18 minut zvečer. Sonce stopi v znamenje divjega kozla. Sonce izide ob 7.47 zjutraj in zaide ob 4.13 popoldne. Zora se zasniva ob 5.52 zjutraj. Popolna tema ob 6.06 zvečer.

Dunajska vremenska napoved za 22. december: Predarlška, Tirolska, Salcburška: Rastouči južni veter; Spodnja in Zgor. Avstrija: omiljenje mraza z jugovzhodnimi vetrovi. — Južne Alpe: Oblačno, sneg, višja temperatura.

★ 50letnica rojstva obhaja danes g. Karel Čerin, inful. proš v Novem mestu. Neumorno delavnega gospoda in gorečega duhovnika naj ohrani Bog še dolgo vrsto let.

★ Duhovniške vesti v lavantinski škofiji. G. nadžupnik in zlatomašnik Janez Lenart pri Sv. Martinu v Slovenjgradcu je imenovan za častnega kanonika. G. kaplan Ant. Karo v Šoštanju pride za arhivarija k ordinarijatu v Maribor. G. Radovan Jošt, korni vikar mariborske stolne cerkve, odide v zagrebško nadškofijo. — Prestavljen je g. kaplan Janez Breznik od Sv. Urbana pri Ptuj v Šoštanj.

★ Opozorjamo na politično-gospodarski tečaj v Novem mestu, ki bo 27., 28. in 29. t. m. Naj ne bo župnije in občine novomeškega okraja, ki ne bi poslala na ta tečaj nekaj zapornikov. Hitite s prijavi. — Tajništvo SLS v Novem mestu.

★ Zgodovinski dnevi. 20. decembra 1837 se je rodil Anton Foerster, slovenski skladatelj. — 1355 je umrl srbski car Dušan. — 1805 se je rodil kemik Th. Graham. — 1897 je Rusija zasedla Port Artur. — 1910 je bila v newyorški električni centrali silna eksplozija, katere žrtev je bilo 300 oseb. — 1845 je umrl slovenski pisatelj Anton Krempelj. (Prešernova zabavljica: Nisi je v glavo dobil, si dobil le slovenščino v kremplje, duh prenemčeni slab, voljni so kremplji bili.) — 1812 se je Napoleon I. vrnil po zgubljeni vojski z Rusijo v Pariz. — 1904 je bil prodan Nemcem Slonškov rojstni dom na Ponikvi. — 21. decembra 1874 se je rodil italijanski komponist Lor. Perosi. — 1908 je umrl slovenski komponist dr. Benjamin Ipavc. — 1773 se je rodil botanik R. Brown. — 1890 je umrl danski komponist Niels Wilh. Gade. — 1375 je umrl italijanski pisatelj Giov. Boccaccio. — 1639 se je rodil francoski dramatik Jean de Racine. — 22. decembra 1819 se je rodil komponist Franz Abt. — 1902 je umrl psihiatr R. baron Krafft-Ebing. — 1910 je zgorelo Verdijsko gledališče v Milanu. — 1912 so nastale ob Črnem morju velikanske krajepisne spremembe, razpoke in novi otoki.

★ Plačilni bloki za naročnino na naše časopise so cenj. gg. poverjenikom na razpolago in se na željo dopošljejo večji (po 100) ali manjši (po 50 listov) v poljubnem številu. Zadošča dopisnica na upravo »Slovenca«.

★ Smrtna kosa. V trgu Podčetrtek je 19. t. m. umrla, zadeta od kapi, gospa Marija Krajnc, soproga pekovskega mojstra. Mož je radi bolezni iztrpan in onemogel, od dveh otrok je izstopila iz šole šele hčerka. Blagopokojna je s svojo neumorno pridnostjo, skrbnostjo, previdnostjo in s trdnim zaupanjem v Boga držala celo gospodarstvo in podjetje po koncu. Ljubeznivo in zvesto je stregla svojemu hirajočemu možu in kljubovala vsem nezgodam, ki so zadele ravno v tem letu to obžalovanja vredno obitelj. Vse to je pospešilo njeno prerano smrt.

★ Pametne odredbe. Okrajni glavar v Novem mestu je izdal na podrejena županstva odredbo glede pijančevanja, preklinjanja, pretepanja itd. Takih ukrepov od strani policijske oblasti smo želeli že dolgo, zato jih prebivalstvo pozdravlja, oblast pa naproša, da strogo pazi na njih izvrševanje. Razume se, da je dolžnost tudi poštene javnosti, da pomaga glavarstvu in drugim organom pri izvrševanju teh odredb.

★ Trgovci, obrtniki in industrijci! Spomnite se na božične praznike slepih, nahajajočih se v veliki bedi, s kakršnimkoli darom.

Milodare (v blagu ali denarju) sprejema Podporno društvo slepih, Ljubljana, Wolfova 12.

★ Božične počitnice se začno po odredbi velikega župana ljubljanske oblasti v petek, dne 23. decembra 1927. Pouk se ta dan zaključuje popoldne. Na zavodih, kjer odhaja več učencev z vlaki okrog poldne na počitnice, naj ravnateljstvo (upraviteljstvo) odredi sklep pouka po tretji dopoldanski učni uri; tako odpade dovoljevanje predčasnega odhoda posameznikom. Dne 3. januarja 1928 je zopet redni pouk. To objavlja oblastni prosvetni inšpektor vsem šolskim ravnateljstvom (upraviteljstvom), ki bi morda pravočasno ne prejela dotičnega odloka.

★ Dve nagli smrti. Zadnjo nedeljo sta se zgodila v Čadramu pri Konjicah dva čudna slučaja. Franc Kušar, bivši posestnik na Kibeluci je preživljal stara leta mirno na svoji viničariji na Lačni gori. V nedeljo se je podal po poznem sv. opravilu v Orlovnico, da bi si privoščil v gostilni predjuznik. Med jedjo mu je padla iz rok žlica, postalo mu je slabo in brez besed se je zgrudil mrtev. Zdravnik je prihitel na mesto nesreče takoj in ugotovil smrt. Zadel je Kušarja možganska kap. — Še isto noč se je prevelil enako hitro v večnost Janez Srebre p. d. Besobul, posestnik v Orlovnici. Ob pol dveh zjutraj je še hodil okoli hiše, ob treh je bil že mrtev.

★ Krščen noložaj finančnih uradnikov-juristov v Sloveniji. V soboto, 17. t. m., se je vršil izredni občni zbor Društva finančnih koncentnih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani. Na zboru se je obravnavalo nenodno stanje slovenskega finančnega uradništva z akademsko izobrazbo, ki grozi postati še slabše. V predloženem proračunu je za obe slovenski oblasti preliniranih skupno komaj 44 mest, dočim je proračun za leto 1924/25. izkazoval že 75 mest. Če pa primerjamo še predvojno stanje, ko je na istem teritoriju (znatno v manjšem obsegu poslov) službovalo 66 koncentnih uradnikov, je razlika še bolj opazna. Vendar se celo vsa doslej v proračunu predvidena mesta niso vedno zasedala. Finančno koncentno uradništvo je v primeri s kolegi v drugih resorih državne uprave navzlic svoji težki in odgovorni službi, ki zahteva veliko strokovno usposobljenost, neprimerno slabše razvrščeno. Zato se je na občnem zboru ponovno ugotovilo, da država s finančnimi uradniki-juristi niti iz daleka ne ravna, kakor važnost in potrebnost njihove službe zahteva. Sprejela se je protestna resolucija, ki se predloži uradnim činiteljem, obenem se bo pa odbor obrnil na slovenske poslance v skupščini, da zastavijo svoj vpliv v doseg upravičenih ciljev finančnih juristov. Pri tem se društvo zaveda, da je redna, poštena in nepristranska finančna uprava v eminentnem interesu celokupne javnosti, posebno še davkoplačevalcev, ki jim ne more biti vseno, kako se njihove zadeve rešujejo. Pravičnosti se more nadejati le od strokovno usposobljenega, vestnega in nesebičnega uradništva, kakršno je baš naše finančno koncentno uradništvo.

★ Društvo za zgradbo tehniški fakulteti univerze v Ljubljani služočih poslopij je imelo 15. t. m. svoj redni občni zbor. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1920. ter šteje 19 rednih, 20 ustanovnih in 3 podporne člane. Že leta 1921. je iz prostovoljnih prispevkov svojih ustanovnih in podpornih članov in drugih činiteljev zgradilo na Mirju poslopje, v katerem je od takrat brezplačno nastanjena tehniška fakulteta. Na ta način je društvo uspešno rešilo težaven problem začasne nastanitve našega najvišjega tehničnega učnega zavoda in odstranilo s te strani vsako nevarnost za njegov obstoj in razvoj. Poslopje tehniške fakultete, katero je last društva, predstavlja torej ustanovo, ki jo je ustvarila požrtvovalnost in nesebičnost zasebnih činiteljev. Pri volitvah je bil izvoljen dosednji odbor, in sicer: Predsednik ing. Anton Klinar, podpredsednik Drag. Hribar, tajnik ing. Ladislav Bevc, blaginjak ing. Vinko Strgar, gospodar dr. ing. Alojz Král, odbornika ing. Matko Prelovšek in ing. Milan Šuklje, računska preglednika ing. Viktor Skaberne in dr. Ferdinand Souvan.

★ Vojni tovariši! Naš ljubljani član dr. T. Jamar (poznani posebnost b. 17. pp.) je resno obolel in se nahaja na očesni kliniki v Zagrebu. Naj vé g. doktor, ki je toliko dobrega storil našim v Judenburgu, da mu tisoč src utriplje v hvaležnosti in udanosti in želi skorajšnje ozdravitve. Na našem sestanku dne 6. decembra smo sklenili izdati spominski almanah povodom desetletnice miru in osvobodjenja. V to svrhu prosimo tovariše, naj zbirajo in nam pošiljajo slike bojnih poljan, ujetništva itd., ter istotako markantne doživljaje iz vojne. Velec. župane, zlasti pa bivše vojake naprošamo, naj že sedaj za ta almanah votirajo pri proračunskih sejah nekaj prispevkov. Tovariši mir z Betlehema z Vami! — Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

★ Vlom v črnomaljsko župnišče. Prejeli smo še naslednje poročilo: V noči od nedelje do ponedeljka je bilo vlomljeno v župno pisarno v Črnolju. Vlomilec si je naprej poiskal stol v svinjskem hlevu na dvorišču, pristavil ga k oknu predsobe pisarne in z rezilom izrezal steklo na oknih. V predsobi je premetal vse liste in papirje ter vzel ves denar, namenjen za Mohorjeve knjige. Od tu je šel v pisarno. Tu je premetal vse in vrget na tla. V predalu omare je iztaknil 7000 Din šolskega denarja, ki ga je bil g. župnik prejel pred nekaj dnevi za izplačanje dolgov črnomaljske

Novoletna voščila

za novoletno številko »Slovenca« bo sprejemala uprava sicer do vstetega 29. decembra, toda v lastnem interesu cenj. trgovcev in obrtnikov, je, da nam svoja cenjena

naročila poverijo takoj,

ako tega doslej še niso storili, ker jim moremo le v tem slučaju jamčiti, da bo oglas stavljen in nameščen na zaželenem mestu.

ljudske šole. Iz pisalne mize je pobral ves cerkveni denar, večinoma drobiž, nabran tekom meseca v puščici v cerkvi. Pobral je tudi vse mašne intencije župnikov. Poslužil si je tudi s cigareto, na naslonjaču je bil v leseni skledici otrsena pepel. Zelezne blagajne hranilnice, ki se nahaja v pisarni, se pa ni lotil. Ukradel je tudi uro Roskopf-znamke. Hitro se je po mestu raznesel glas, da je v župnišče vlomljeno. Prva je opazila postrežnica, ki je šla zjutraj v pisarno pometat. Iz vseh okolnosti je bilo takoj jasno, da je vlomilec domačin, kateremu so znane razmere v župnišču in prostori. Sum je padel na nekega brezposelnega. Orožniki so primerjali njegov čevljev z odtiskom v snegu in se popolnoma ujema. Sledila je aretacija in hišna preiskava. Našli niso ničesar. Aretiranec seveda taji.

★ Vajeniška preizkušnja zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju se vrši dne 17. januarja 1928. Vajenci, ki spadajo v njeno področje in so do tega časa izučeni, naj se javijo najkasneje do 6. januarja 1928.

★ Žena ubila moža. V Velikem Bečkereku je te dni nenadoma umrl posestnik Ivan Takač. Ker se je pričelo po mestu govoriti, da je Takača ubila njegova žena, je uvedla policija preiskavo in aretirala ženo. Ta je pričela najprej trditi, da so moža ubili razbojniki, ker niso bili zadovoljni s tem, kolikor jim je dal, in so zahtevali še več denarja. Policija pa je ugotovila, da je Takača ubila njegova žena, ki pride sedaj pred sodišče.

OBLAČILA TVRDKE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

★ Ljubitelji fotografskih zbirk razveselite se božič in Novo leto z albumi za slike. Od najprostejših do najfinejših kakovosti lastnega izdelka dobite pri Iv. Bonač, Ljubljana.

★ Pariški pisemski papir v mapah in kasetah, podložne mape, garniture za pisalne mize, spominske knjige, dnevniki, bronzovi predmeti itd., so najlepša darila za božič. — Zmerne cene! — Iv. Bonač, Ljubljana.

★ Elegantno in praktično darilo za božič in novo leto je ameriško Vaterman's nalivno pero, katerega dobite pri tvrdki Iv. Bonač, Ljubljana.

★ Čudovite uspehe dosežete z liker esenci iz poznane tovarne Neuber, ki so pripravljeni za domačo izdelavo najfinejših likerjev ter najboljšega ruma. Dobite jih samo v drogeriji Kanc, Ljubljana, Zidovska ul. 1.

★ Imitacija biserov in koral v veliki izbiri pri F. Čuden, Prešernova 1.

★ Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice«. Zdravniška poročila iz vojnih bolnišnic dokazujejo, da tudi težko bolni radi jemljejo »Franz-Josef« vodo, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvaža. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Cyanin - kapsule za pokončevanje lisic dobite v drogeriji Kanc v Ljubljani.

Veliko izbiro modernih damskih in otroških predpasnikov, sportnih kril in bluz, volnenih jopic in puloverjev, otroških oblek, razno damsko perilo po zelo znižanih cenah nudi: F. in L. GORIČAR, Sv. Petra cesta št. 29.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imata nočno službo Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu.

© Odbor Slov. glasbenega društva »Ljubljana« pozivlje vse članstvo, zlasti gg. pevce, da se udeležijo pogreba članice gdč. Mary Gorenc, ki se vrši danes ob pol 5. uri pop. izpred mrtvašnice dež. bolnice. Dolžnost naša je, da vzorno pevko spremimo vsi k zadnjemu počitku. Zbirališče ob 4. uri pop. pred mrtvašnico.

© Krokovi! V torek zvečer je nenadoma umrla članica ljubljanske Krekove mladine tov. Meri Gorenc. Spremimo jo na njeni zadnji poti danes ob pol petih popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice. — Odbor.

© **Z univerze.** Gdca Zora Tomiškova, hčerka dr. Fr. Tomiške, odvetnika v Ljubljani, je včeraj kot prva slušateljica ljubljanske univerze in menda prva Slovenka sploh napravila z dobrim uspehom pravosodni državni izpit.

© **Zavojčki, smrečice...** Še malo in Božič je tu. Skrbni so že tu, kaj naj kdo komu pokloni za praznike. Žene hodijo od trgovine do trgovine, kupujejo in izročajo zavojčke možem, ki so jih vzele s seboj nalašč za to, da nosijo nakupljeno domov. Po mestu je videti sedaj mnogo možkih — tudi odlični gospodje so vmes —, z večjim ali manjšim zavojčkom v rokah, — no, več jih je seveda onih, ki nimajo ničesar. Ko je pa vse danes tako drago in žepi niso pregloboki. Tudi promet s smrečicami prav lepo napreduje. Izložbe trgovin so preurejene in imajo razstavljeno najlepše, kar trgovci premorejo. Le žal, da za marsikoga te izložbe sploh ne obstojajo in bo vesel, če bo imel na Sveti dan krožnik tople juhe.

© **Policijske ure dne 24. in 31. dec. 1927.** Veliki župan ljubljanske oblasti je z razpisom z dne 16. dec. 1927, U. br. 14.431 dovolil, da smejo biti v ljubljanskem policijskem okolišju na božični večer gostilne do 1 ure in na silvestrov večer gostilne in kavarne do 3. ure odprte.

© **Božična razstava žipk na Državnem osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4-L.** Vstop prost. Razstava je odprta do 24. dec. 1927.

© **Nedopustno uporabljati dogotovljenih zgradb.** Mestni magistrat je ugotovil, da so bile v zadnjih letih na mestnem ozemlju izvršene številne adaptacije in novogradnje poslopij ozir. lokalov, ki so jih začeli lastniki uporabljati brez oblastnega uporabnega dovoljenja, ki je po § 97. gradbenega reda za mesto Ljubljana neizogibno potrebno za vsa novozgrajena ali bistveno predelana stanovanja, prodajalnice in hleve, torej za vse prostore, kjer naj se zadržujejo ljudje ali živali.

Mestni magistrat opozarja prizadete, da bo takoj po novem letu 1928 izvršil točno revizijo vseh po prevaru izdanih gradbenih in uporabnih dovoljenj ter da bo proti vsem prestopkom predpisov najstrožje postopal po določilih gradbenega reda.

© **Samovoljno gradbeno postopanje.** Poslednje čase se je razpasla v Ljubljani razvada, da posamezni lastniki in podjetniki začno izvrševati razna gradbena dela, še predno so si zato izposlovali dovoljenje po predpisih gradbenega reda. Tudi po dobljenem gradbenem dovoljenju se pogosto ne ozirajo na v njem stavljenе pogoje ter sploh ne predlagajo, vsaj ne pravočasno, spreminjavalnih načrtov, statičnih računov itd. Gradbeni gospodar že skoraj redno ne naznanja Mestnemu gradbenemu uradu, ako bo izvrševal zgradbo drug podjetnik nego je podpisal projekt, ki je bil komisijoniran. Podjetniki pa se sploh več ne zmenijo za obvezne prijave posameznih stopenj gradbenih del v smislu § 35. gradbenega reda. Posamezniki pa že praviloma ne prijavljajo raznih manjših preuredb in popravil na zgradbah, za kar so primorani po § 18. gradbenega reda. Mestni magistrat v bodoče takih nerednosti ne bo več dopuščal in bo vse pre-

stopke predpisov gradbenega reda strogo kaznoval. Zlasti se opozarja mestni magistrat ljubljanski, da se bo postopno po svojih organih na licu mesta prepiral, ali so resnično odstranjeni vsi nedostaki, ki so bili ugotovljeni, in izvršene spremembe, predpisane v izdanih uporabnih dovoljenjih; kjer to ni izvršeno, bo mestni magistrat primoran postopati z vso strogostjo po določilih gradbenega reda.

© **Varstvo ptic.** Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o varstvu ptic, ki je nabit po mestu.

© **Mestno drsališče v Tivoliju** je bilo včeraj odprto in razpolaga na celi ploskvi z izvrstnim ledom. Električna razsvetljava je letos moderno preurejena in napravi na drsališče v večernih urah res velemeslen vtis. Ob nedeljah in praznikih popoldne se bodo na drsališču vršili koncerti godbe Dravske div. oblasti.

© **Otrok se je opeknel.** V torek se je igral 14 mesečni Zvonko Kavčič v domači kuhinji v Rožni dolini ter je prevrnil nase lonec vrele vode. Otrok je dobil težke opekline po vsem telesu tako, da so ga morali poslati v bolnico. Dasi se bodo posledice opeklin poznale vse življenje, vendar pa upajo, da še okreva.

© **Za božične praznike** nudi restavracija hotela Miklič nasproti glavnega kolodvora, prvovrstna pristna štajerska in dalmatinska vina čez ulico po 12 Din. Izredno dobro belo in črno vino.

© **Oglejte si krasno izbiro bluz in otroških oblačil.** — Kristof-Bužar, Stari trg 9.

© **Baržunaste plašče** kemično čisti, damske in moške obleke tudi samo lika tovarna Jos. Reich.

Ni treba da Vas zebe

ker se dobi dovolj finih sukenj prav poceni pri
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Maribor

□ **Osebna vest.** Bivši vicekonzul v Düsseldorfu g. dr. Slavko Barle je napravil v Beogradu sodniško advokatski izpit in bo otvoril v Mariboru odvetniško pisarno.

□ **Ustanovitev aerokluba v Mariboru.** Pripravljali odbor za ustanovitev oblastnega aerokluba s sedežem v Mariboru je končal svoje delo in se je vršila v torek zvečer seja za konstituiranje pravega odbora. Oblastni odbor s sedežem v Mariboru, kateremu bo predsedoval g. ravnatelj dr. Tomišek, bo razdeljen v upravni in nadzorstveni odbor. Oba odbora bosta štela v celji oblasti 32 oseb in seve tudi namestnike. Odborniki bodo vzele iz vseh strank in slojev. Že torkovo zborovanje je bilo obiskano zelo dobro in so se ga udeležili vojaški ter civilni zastopniki, odposlanci strank, organizacij in večjih denarnih zavodov ter podjetij.

□ **Nova sesalka za bencin.** Trгоvec Albin Šovak na Glavnem trgu bo zgradil na oglu Vetrinske ulice in Glavnega trga moderno sesaljo za polnjenje avtomobilov z bencinom. To je sedaj četrti velika bencinska sesalka, katere je dobil Maribor v primeroma kratkem času.

□ **Mariborska policija pri zasledovanju vlomilca.** Od orožništva v Št. Jurju ob južni železnici je dobila v torek mariborska policija povabilo, naj bi pomagala s pomočjo policijskega psa izslediti vlomilca v trgovino pri Sv. Jakobu pri Št. Jurju ob južni železnici. Vlomilec je odnesel iz trgovine 10.000 Din. Uzmovič je zapustil odtise prstov in v trgovini en kos cunje za ovijanje nog. Po tem kosu cunje je sledil pes 3 km daleč in obstal pod samotno hišo. Šentjursko orožništvo bo imelo sedaj lahko delo da vlomilcu dokaže zločin.

Prireditve in društvene vesti

Ljubljana.

»Ljubljana« ima danes zvečer ob 8 skupno pevsko vajo. — Pevovodja.

Društvo »Edinost«, organizacija mest. uslužbencev, in Strokovna skupina mestnih delavcev priredila dne 23. dec. ob 7 zvečer skupni izredni mesečni sestanek v kleti Konsumnega društva na Kongresnem trgu. Prilite vsi in točno!

Sv. Kristof v Ljubljani. Danes ob pol osmih je sklopično predavanje v Prosveti. Govori Vinko Zor o »Božiču in slikah«.

Celje.

Božičnica za siromašne učenke šolskih sester v Celju se vrši v četrtek dne 22. dec. ob dveh popoldne v Slomškovem domu. Učenke vzpirajo P. Golte božično pravljico v štirih slikah »Peterčkove poslednje sanje«. Vstopnice se daje pri portu. Na praznik sv. Štefana ob 3 popoldne se vzpirajo pravljica v Slomškove midomu zadujkrat.

Ostali kraji.

Ormož. V petek dne 6. januarja 1928, na dan sv. Treh kraljev, po rani sv. maši bo na osnovni šoli v Ormožu ustanovni občni zbor Sadjarskega in Vrtnarskega društva. — Pripravljali odbor.

Cerkveni vestnik

Članice Mar. društva v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani III. gl. skupina (učiteljice in uradnice): Dogovorjeni božični sestanek bo v torek dne 27. dec. ob 4 popoldne v kapeli in dvorani. — Popoldne ob 11 seja svetovalstva. — Vodstvo.

Celje

© **Novoizvoljeni župani.** V večini občin, ki so imele zadnje tedne občinske volitve, se je volitev župana in svetovalcev že izvršila. Volitve občinskega starešinstva povedo, da je ogromna večina občin, celo takih, ki so jih demokrati razkričali za svoje, v rokah mož iz vrst SLS. — Višnjavas je izvolila za župana posestnika g. Jurija Brezovška iz Razgorce. Kakor smo že poročali, je bila v tej občini postavljena samo lista SLS. — V Novicerkvi so dobili nasprotniki 9 odbornikov, naša lista pa 8. Kljub temu je izvoljen za župana posestnik g. Ivan Pader z liste SLS, ker se je zanj odločilo tudi več mož iz vrst nasprotnikov. — Isto je v Grizah, kjer smo bili na dan volitev v manjšini, pa je za župana izvoljen posestnik g. Jožef Veligošek iz Št. Pankrca. — V Št. Rupertu nad Laškimi bo tudi nadaljna tri leta županaval dosednji župan in odlični naš pristaja posestnik g. Martin Tratnik. — V Svetini, kjer je bila postavljena samo lista SLS, so obč. odborniki izvolili za župana navdušenega pristaja SLS posestnika g. Andreja Selška.

© **V neprestani smrtni nevarnosti** si v teh ledenih dneh, če moraš hoditi po celjskih trotuarjih. Po večini vsi so namreč sestavljeni iz velikih kamenitih plošč ali pa vlti iz gladkega betona. Čeprav so hišni lastniki hodnike zelo pridno ostrgli ali pa baš radi tega, se ti lahko zgodi, da pače kar na lepem, kot bi te vrzel z oblakov in si pri tem brez posebne naključja lahko razbiješ glavo ali pa vsaj odgrneš kožo. Ti hodniki že sami po sebi ne predstavljajo baš viška tovrstnih gradenj, vsaj s stališča lepote ne, poleg tega pa jih nihče ne posipava ali pa celo izsekava, da bi ublažil nevarno gladkost. Morala bi tu poseči vmes oblast in povedati hišnim posestnikom, kaj od njih zahteva cestnopolicijski red. Pred par dnevi je n. pr. pred hišo št. 24 v Prešernovi ulici padla neka Apolonija Žužek iz Šmarina v Rožni dolini tako nesrečno, da se je močno poškodovala na desni roki, poleg tega pa še razbila dve prazni literi steklenici in eno napolnjeno s petrolejem.

Dopisi

Moste pri Ljubljani

V nedeljo se je vršila v Mladinskem domu na Kodeljevo dobrodelna prireditve tamkajšnje Vincencijeve konference. Predvajal se je igra »Zvezdica zlata«, iz katerega je bilo videti bedo delavske družine, kjer je oče pijanec in zapravil težko pridnjen denar za alkohol, družino pa pušča v največji bedi. Koncem predstave je bila obdaritev 75 revnih otrok z raznim oblačilnim blagom. Konferenca je razdelila poleg tega živilske nakaznice 25 družinam, ki so v največji bedi. V naši občini se koncentrirajo revščina ljubljanskega mesta in je zato tudi opravljeno, če se tu tuinta potirka pri mestnem prebivalstvu za prispevke. Da se omeči kako trdo srce, navajamo nekaj zgledov: Brezposelni invalid z bolno ženo že leto dni brez zaslužka. Bi bil sposoben za slugo ali kaj podobnega. Kdor bi mu poskrbel kako mesto, bi storil veliko dobro delo, večje kot če bi podaril siromakom 10.000 Din. — Drug služaj: Dva otroka v šolo-obvezni starosti. Oče se za nju ne briga in gre svoja nemoralna pota, mati, kateri je vsled neplačevanja stanarine stanovanje odpovedano in ne ve, kaj naj počne in kako si pridobi sredstev za preživljanje, je nekam izginila, — otroka sta pa kot v zapuščenem gnezdu brez hrane in druge oskrbe in seve tudi ne posejata šole. — Tretji zgled: Mož reduciran, 6 otrok, kaj naj žive, s čim se oblaščijo, s čim kurijo? To so boljše rečenice tipa, kajti slučajev je nebroj, ne samo tiče, več ali manj drug drugemu podobnih.

Na zborovanju Vincencijeve konference se je poudarjalo, da treba delati tudi za dobrodelne reklame v časopisju, pa je je zelo malo. Sedaj je pravi čas za to reklamo. Zima je huda, gospodarska kriza in brezposelnost velika, potrebe torej dovolj.

Na drugi strani si pa ravno sedaj za Božič vsak poskrbi za boljši prigrizek, a pri tem pozabi na to, da je takega prigrizka potreben tudi njegov sobrat, sosestra. Če bi vsaka v urejenih razmerah živeča družina posklala eno tako revno družino in ji vsaj za par dni olajšala gorje, bi se bližnjih božičnih praznikov radovali premožni in revni. Kdor pa nima nikogar, komur bi olajšal gorje, naj se obrne z darom na Vincencijevo konferenco, ki se nahaja v vseh mestnih, okoliških in trških farah.

Se nekaj. Marsikdo odloži svojo ponošeno obleko, suknjo, perilo, čevlje in vrže v kak kot, kjer se valja brez namena in nikomur ne koristi. Koliko dobrega se lahko stori s tako ponošeno obleko tam, kjer manjka vsega najpotrebnejšega.

Metlika

Zima je prav močno pritislila posebno v petek in naslednji ponedeljek, ko smo imeli — 15 C. Tudi sneg ni na nas pozabil. Sicer ga ni ravno mnogo, pa vendar toliko, da je slaba sanina.

Jutrovskega dopisnika v album: Svetovali smo že enkrat, da bi bil dopisnik »Jutra« malo bolj dostojen in ne valil krivde na one, ki niso krivi. Ako je on samo dopisnik, naj poroča dejstva, a pusti vsako refleksijo, vsako demokratsko moraliziranje in zvrčanje krivde raznih zločinov in umorov na politično nasprotno ljudi, ker faktično niso krivi, niti jih njihova organizacija ne uči tega. Zato ne smemo nikdar zamenjati edinece s celoto kakor ne celote z edincem. Zakaj delate zdražbo tam, kjer ni treba in kjer se vsakdo škandalizira nad tem! To si zapišite v svoj dopisniški album!

Hrastnik

Zapori v občinski hiši delajo mnogo nemira bližnjim stanovalcem. Pred kratkim so se na Dolu stekli in varnostni organi so zaprli več ljudi. Ponoči so v zaporu kričali in razgrajali, njih sorodniki so pa pod oknom postavili lestvijo in zaprtim dajali skozi pregrado cigarete. Ugotavljamo, da je zelo neprimerno imeti ta zapor na tem mestu, ker stanuje v neposredni bližini vse polno mirnih strank.

Obrtni zadeve. Preteklo nedeljo je bila vajeniška preizkušnja pri oblačilih zadrugi v Trbovljah. Okr. glavarstvo je poslalo zadrugi nalog, da ne sme nikogar oprostiti brez spridevala obrtne šole.

Krka pri Stitni. Dne 18. decembra so bile na Krki volitve v gospodarski odbor. Kakor vsake

„Družinska pratika“ v ponatisu!

Ker je popolnoma pošel prvi natis »Družinske pratike« za leto 1928, in še vedno dohajajo naročila od strani trgovcev širom Slovenije, je založništvo poskubelo za ponatis in bo »Družinska pratika« takoj

po Božiču zopet na razpolago v poljubni množini.

volitve na Krki, so bile tudi te zelo burne. Zanimivo je, da je pri teh volitvah propadel vodja krških samostojencev g. Borštnik. Mož, ki je 20 let vodil politično in gospodarsko delo v občini, je doživel prvi poraz, h kateremu so pomagali njegovi lastni pristaji.

Žiri. Električna luč nam zopet svetli. Posvetila ni 1. decembra, kakor so napovedovali, pač pa en teden pozneje. Plačujemo po 7 Din za kilovatio uro. Luč je sicer draga, cenejša in boljša pa vendar kakor petrolejka. — Pri postavljanju drogov za daljnovid se je ponesrečil delavec Janez Miklavčič. Na desno nogo mu je padel drog in mu zdrobil kost. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Trgovino z mešanim blagom je otvorila ga. Zofija Bogataj v hiši g. Vrabe v Stari vasi.

Sv. Gora pri Litiji. Pri nas so se pojavili v nedeljo prvi smučarji. V planinski koči je zanimivo predaval odposlanec Kmetijske družbe o življenju in sedarstvu zbranim posestnikom, katerih je bilo od 50—60. Predavatelj je bil zadovoljen s tako dobro udeležbo vkljub ostrmu mrazu in slabim potom in kmetje so bili zadovoljni s podukom. — Na Božič po polnočni maši, ko ljudje čakajo na Sv. Gori jutranjega opravila, bo Slov. kat. prosv. društvo priredilo župljanom dve spevoigr: Vendarica in Rožmarin.

Turistika

Podružnica SPD v Kranjski gori vlnudno va bi svoje člane in prijatelje turizmu na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 8. januarja 1928 ob 13.30 v hotelu »Razor« v Kranjski gori z običajnim dnevnim redom. V razgovor pride tudi gradba nove planinske koče v Krnici pod Skrlatico.

Erjavčeva koča na Vršiču bo v času od 22. decembra 1927 do 6. januarja 1928 stalno oskrbovana. Koča je z jedili in pijačo popolnoma preskrbljena. Ker je na Vršiču pol izgažena, prihaja koča v poštev tudi za turiste, ki niso smučarji.

ITALIJANI O SLOVENSKEM PLANINSTVU.

V »Giornale del Friuli«, ki izhaja v Vidmu, je te dni izšel članek, v katerem se neki planinec zavzema za zgraditev moderne planinske koče na italijanski strani triglavskega pogorja. Članek navaja za zgled Slovensko planinsko društvo, ki je postavilo šest perfektnih zavetišč in številne lovske koče, ki so zelo prikladne za jugoslovansko propagando in afirmacijo. Nedavno je bila italijanska vojaška oblast pripravljena staviti na razpolago vojaško, transportna sredstva in del materiala; toda tržaška, reška in goriška sekcija italijanskega planinskega kluba so zavrnili ponudbo, češ da nimajo finančnih sredstev. Planinska koča bi se postavila na Dolču. — Drugi italijanski planinec z obžalovanjem ugotavlja v »Popolu d' Trieste«, da so tržaški turisti opustili pohajanje v primorske gore in se obrnili na Tirolsko, s čem tem ko so se jugoslovanski planinci pričeli plaziti po italijanskih gorah ter rušiti, pustošiti in uničevati obmejne vrhove (!); statistika dokazuje, da je bilo med planinci, ki so dosegli triglavske vrh, 957. Jugoslov. članek se zgraja nad italijanskimi planinci, ki se vsevsejo na vlak in odpeljejo v Jugoslavijo ter iz Slovenije uberejo pot na Triglav. To bi se šlo. Toda prav nič častno ni za italijanske planince, da vpisujejo svoja imena v knjige v slovenskih kočah! Da se to prepreči, je treba zgraditi planinsko kočo na italijanskem pobočju tri glavskega pogorja.

Sport

AVTOMOBILNA CESTA NA SPANSKEM.

Med najvažnejšimi pogoji za gospodarski dvig Španije je izboljšanje prometnega omrežja, ki je povečini še zelo primitivno. Vlada je izdelala velepotezen načrt za izgradbo železniškega in pa avtomobilne cestnega omrežja. Sedaj gradijo 2400 kilometrov novih železniških prog in bo gradba kmalu dovršena; stala bo pa ta gradnja okoli 1200 milijonov peset; peseta je ca. 10 dinarjev. Cestno omrežje bo zgrajeno popolnoma moderno, saj že avtomobilni promet to zahteva; zanj bodo dali polovico zgoraj omenjene vsote. Ceste merijo na Špankem okoli 38.000 km; najprvo bodo temeljito popravili 7000 km cest, pri čemer se bodo ozirali v prvi vrsti na mesti Barcelona in Valencia, kjer se vršijo v bodočem letu razstave.

Najzanimivejši projekt je za gradbo avtomobilne ceste, ki bo spajala Madrid in Valencia. Sedanja železniška zveza je zelo neapraktična in zahteva dvanajsturno vožnjo. Nova avtomobilna cesta bo ravna črta, in jo bodo mogli avtomobili prevoziti v štirih ali petih urah; vsa bo iz betona in 10 m široka. Čez reke in doline bo vodilo nad deset mostov dolgih do 300 metrov. To vse v namen kolikor mogoče kratke ceste. Zgradbo ceste, ki bo stala 168 milijonov peset, so poverili neki ameriški skupini.

Krasne avtomobilne ceste ima severna Italija, Francija in kot prva seveda Amerika. Med najlepšimi sta tle dve: Dolomitska, ki te v štirih urah trikrat pripelje na sedla v višini našega Stola, ter pirenejska, na francoski strani Pirenejev, ki te vodi 600 km daleč v višini 1000 do 2000 metrov.

NAMESTO HUBBARDA ATKINSON.

8.15 m.

V Južni Afriki je dežela Natal, in tam je mesto Durban. In od tam prihaja poročilo, da je na lahkoletski tekmi skočil Atkinson 8.15 m daleč. Atkinson je zastopal Južno Afriko na pariški olimpiadi, tudi potem smo še večkrat sbrali o njem, a a vsaj približno tako velikemu uspehu še nimar. Vemo, da je Hubbard skočil 7.98 m daleč, da pa skok ni bil pravilen, ker je bilo odskočilo za 2½ cm višje kot priležje; rekord je ostal na 7.896 cm. Če se bo poročilo iz Južne Afrike izkazalo kot resnično, bo borba na olimpiadi izredno huda; kajti Hubbard bo napel gotovo vse sile, da si zopet osvoji svetovni rekord in da pribori na olimpiadi zmago Ameriki. In prišli bodo še drugi, razni Catorji in Dobermanni itd. in bodo s hudo konkurenco primorali oba prvaka, da se bosta povapela do najvišjega viška!

Silvestrov večer

„Ljubljane“

dne 31. decembra v vseh prostorih hotela „Union“

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, 22. decembra: Zaprti. Petek, 23. decembra: SODNIK ZALAMEJSKI, premijera. Premijerski abonma. Sobota, 24. decembra: Zaprti.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Četrtek, 22. decembra: CAROBNA PIŠCAL. Premijera. Premijerski abonma. Petek, 23. decembra: Zaprti. Sobota, 24. decembra: Zaprti.

P. n. gledališke abonente obvešča tem potom gledališka uprava, da je dovolil oblastni odbor po posredovanju gledališkega upravnika gledališkimi abonementom popust oblastnega davka in sicer da plačajo samo polovico običajne oblastne takse. Uprava opozarja, da se bo plačilo zmanjšane takse uredilo pri prihodnjem vplačilu abonmajskega obroka.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 22. decembra ob 20. uri: TAKRAT V STARIH CASIH. Ab. A. Petek, 23. decembra ob 17. uri: SNEGULČICA. Otroška predstava pri znanih cenah. Sobota, 24. decembra: Zaprti. Nedelja, 25. decembra ob 15. uri: LOGARJEVA KRISTA. — Ob 20. uri: EVA. Obakrat znižane cene. Ponedeljek, 26. decembra ob 15. uri: BAJADERA. Znižane cene. — Ob 20. uri: TAKRAT V STARIH CASIH.

Celjsko gledališče

Ponedeljek, 28. decembra ob 16. uri: PETERČKOVE POSLEDNJE SANJE.

Škof Evlogij o spravi med cerkvijo in sovjeti.

Včersj smo poročali o govoru Stalina na zadnjem kongresu ruske komunistične stranke, na katerem je v imenu vlade napovedal, oziroma kot že gotovo dejstvo sporočil poravnano med sovjeti in svetlo pravoslavno cerkvijo, kakor jo je »pobožni« Stalina sam imenoval. O tej zadevi imamo zdaj drugo zanimivo izjavo, ki jo tu prinašamo.

Interview z Evlogijem.

V Parizu živi metropolit Evlogij, kateremu je rajni patriarh ruske cerkve Tihon ob emigraciji poveril duhovno pastirstvo nad vsem v inozemstvu bivajočim Rusi. V nasprotju z metropolitom Antonijem v Sremskih Karlovcih, ki si čisto samolastno prisvaja isto oblast, kateri se pa pokorujejo samo v Jugoslaviji bivajoči Rusi, se Evlogij strogo drži principa, da se ruska pravoslavna cerkev v Evropi, pa sploh ne sme vtičati v politiko. Spricho Stalinovega govora so pariški žurnalisti intervjuvali škofa Evlogija, kaj je na stvari, nakar jim je odgovoril:

Sprava je potrebna.

»Sovjetska vlada je popolnoma uničila organizacijo pravoslavne cerkve. Vsaka uprava je nemogoča, ker je večina škofov v ječah, a oni, ki so prosti, ne morejo s svojimi duhovniki občeati, niti posvečevati novih, sicer pa naraščajo sploh ni. Vlada je dovolila delovanje samo takozvani »živi cerkvi«, ki ima veliko škofov, toda nobenih vernikov. Narod je po ogromni večini kljub veliki demoralizaciji po materializmu in racionalizmu ostal v svojem srcu veren pravoslavni cerkvi. Tako je na eni strani vlada uvidela da mora s cerkvijo računati, na drugi strani pa si tudi cerkev želi sprave z vlado, da bi mogla izpolnjevati svoje poslanstvo, ki je zdaj malodane popolnoma onemogočeno.«

Začetek pogajanj.

Na vprašanje, kako da je prišlo do pogajanj, je Evlogij dejal, da je ta pogajanja začel po smrti patriarha Tihona, njegov na-

mestnik Peter. Boljševiški ekstremisti so pa ta pogajanja preprečili z novo protiversko gonjo, katere posledica je bila, da so Petra izgnali v Sibirijo. Ta je predal svojo oblast finskemu nadškofu Sergiju, ki je bil že za carske vlade priljubljen in ima zaslobo tudi med delavstvom. Ze pred prognanstvom Petra v Sibirijo je bil tudi Sergij kot žrtev protiverske gonje zaprt v moskovski ječi, kjer se je takrat nabajal tudi Peter, in z njim sta se domenila glede nadaljnjih smernic cerkvene politike. Sergij je vsled prizadevanj delavskih prijateljev prišel iz ječe in začel s svoje strani zopet pogajanja s sovjeti.

Sporazum je zaenkrat samo provizoričen.

Na vprašanje, na kakšnih principih se ta sporazum naslanja, je odgovoril Evlogij, da na popolni ločitvi cerkve od države, ker sovjeti kakšnega moralnega poslanstva cerkve v Kristusovem smislu ne priznavajo, ampak gledajo stvar samo s političnega vidika. Sovjetska vlada je na ta sporazum provizorično že pristala, dokler se ne upostavi zopet normalna organizacija cerkve. Kakor hitro bo imela ruska cerkev zopet svojega izvoljenega patriarha in urejeno hierarhijo, se bo ta sporazum, če dobri Bog da, spremenil v definitivnega. Sergij je zaradi uspeha te stvari prosil vse ruske škofo v inozemstvu, da naj se ne mešajo več v politiko, da tako omogočijo materni cerkvi tako potrební mir.

Evlogij upa v definitivni sporazum.

Na vprašanje, da-li je upati v uspeh prizadevanj Sergija, je odgovoril metropolit Evlogij sledeče: »Težko je danes kaj prerokovati. Toda poznavajoč metropolita Sergija, sem trdno uverjen, da bo on dosegel cilj, za katerega se trudi. Kadar bo zaključen definitivni sporazum, se bodo vsi škofje, tudi oni v inozemstvu, vrnili v svojo domovino in narod bo mogel mirno izpovedovati sveto pravoslavno vero. Ako pa ne bomo uspeli, ne bomo zapustili svoje črede in ne bomo izdali svoje vere, kajti vrata peklena cerkve ne bodo premagala.«

nosi prapor verske zavesti in apostolske delavnosti med nami.

»Voditelj pa tudi poroča, koliko so druge naše organizacije in koliko je naše časopisje v preteklem letu podpiralo in pospeševalo marijansko misel. Nudi celo kratek pregled marijanskega gibanja v sosednih državah. Zlasti je pa važno poglavje Družbena pota, kjer je obrzložen progr m katoliške mladine, program apostolstva, kakor ga je osvetlil papež Pij XI. v svojem lanskem n govoru dne 7. aprila katoliški mladini. Kar pa dela to knjižico posebno uporabno, so marijanski govori (14), ki jih je za kongregacije podal osrednji voditelj M. dr. v ljubljanski škofiji, dr. Merhar, pod naslovom »Eno leto z Marijo«. Odveč bi bilo omenjati, da so ti govori kleno zrno, globoki vsebinsko, fino oblikovani, podani z neko posebno milino in hkrati modro prilagojeni časovnim potrebam. Rabijo pač študija — to je res — a vsak vnet vodnik se bo rad poglubil in pisateljevo zamisel, ko bo opazil, da to niso prazne besede, ampak dobro pretehtana izvajanja in originalne aplikacije starih resnic na novodobne razmere. Kdor ni skusil, bo težko umel, kako smo se pred leti razveselili Zabuokoveve knjige o vzorci in dolžnostih Marijinih družb; z enakim oduševljenjem bodo vodniki sprejeli tudi to knjižico, ki je prava zakladnica zdravih naukov za shode kongregacij.

Knjižico zaključuje poglavje Družbene luči s tehtno razpravo p. Kopčina dr. J. o sv. Petru Kaniziju kot vzorniku Marijinih družb.

Voditelj, katerih Družba je poslala letno članarino, dobe list brezplačno; za druge je nadočina 30 Din; nižja cena zavoljo premanjšane števila naklade, ni možna. Naroča se: Osrednje vodstvo Marijinih družb v Ljubljani, Pred škofijo 6.

Grafika na Božični razstavi v Jakopičevem paviljonu

Čudno, da se pravi smisel za grafično umetnost v Ljubljani noče in noče razviti. Razen dveh, treh častnih izjem ne najdeš v tej naši tako napredujoči in vendar v nekaterih stvareh tako konservativni Ljubljani ni nikogar, ki bi zbiral grafične liste raznih avtorjev, še manj pa, da bi imel isto ali še večje veselje nad grafičnim delom kakor nad slikarskim. In vendar je v drugih krajih takih grafičnih, recimo — fanatikov — toliko! So ljudje, ki za slikano delo nimajo absolutno nobenega smisla, med tem, ko jih kar razvnamo, če vidiš kako radiranko, posebno če je tehnično zanimivo rešena. To so seveda izjeme, ki jih navajamo samo v razliko k našim razmeram. Kot okrasek za sobo, posebno za današnja malo uradniško sobo si ne moremo misliti lepšega nego je grafični umotvorček v ličnem okvirčku. Cene takim sličicam se ravna po drugim tudi po številu izdanih odtisov. Če avtor natisne samo pet odtisov, se razume, da mora ceniti posamezen odtis višje od avtorja, ki računa z večjo naklado. Vsaka plošča pa tudi ne prenese večje naklade. V razstavi dobiš na primer Sant'lovo Triglav, ki je izšel v nakladi stotih odtisov že za 50 Din, medtem ko stane na primer Justinov lesorez, ki je tiskan samo v desetih izvodih mnogo več, a vendar ne toliko, da bi vsak manji zbiratelj ne zmogel. Ravno v tej omejenosti števila odtisov pa leži večja zanimivost za kupca, ki želi biti posestnik redkega komada. Pripominjamo, da so grafična dela naših avtorjev, ki jih vidimo na božični razstavi, vzbudila pozornost na zimski grafični razstavi v Zagrebu, ki se vrši ravno te dni. Opozorj mo še posebej na veliko kolekcijo Smrekarjevih najnovejših del, ki vise v paviljonu. O Jakopičevih grafičkah pa ni potrebno več govoriti. Vsakdo ga že pozna kot izredno finega risarja, ki ga posebno v njegovih elegantnih radirankah s suho iglo ne more nihče posnemati.

Glasba

Martin Zeleznik: Kristus rojen je. Zbirka božičnih pesmi za meš. zbor in orgle. Z dovoljenjem kn. škof. ordinariata v Ljubljani. Smozlozba. Sorica. — V pričujoči zbirki podaja Zeleznik našim zborom 8 novih božičnih pesmi, izmed katerih so nekatere preproste in lahke, večina pa je v orgelskem stavku precej figuriranih. Zeleznik je podal v dosedanjih zbirkah že mnogo jako dobrega, deloma precej izvrznega in svojega. Tudi v teh pesmih hoče hoditi svoja pota. Marsikaj je zelo lepega, črnegega, deloma prav slovesnega; nabajajo se pa tuptam tudi nekoliko trda in še ne popolnoma izčiščena mesta. V celoti zbirko priporočamo. Naroča se pri skladatelju v Sorici.

ZNANSTVO.

Najodličnejši poznavalec gob in gliv — katoliški duhovnik. Don Bresadola je preprost italijanski duhovnik, ki živi sila skromno v Trenti, na polju naravoslovja je pa velikan; predvsem je pa strasten raziskovalec gob in gliv. Njegova zanimiva odkritja so mu zagotovila mednarodni sloves. Vsako leto ga obišče več inozemskih učenjakov, da se z njim razgovarjajo in da si ogledajo njegove zbirke. Italijanske oblasti se do zadnjega zanj niso dosti brigale. Zdej mu je pa vlada naskazala 100 tisoč lir, da bo mogel založiti veliko tiskano delo, ki bo obsegalo 20 zvezkov. Doslej so izšli štirje zvezki. Samo mož ima že osem križev na hrbtu; bo komaj zmagoval, če rokopiše še ni dovršen. — Nedavno je pa umrl 84 letni avstr. benediktinec P. Pius Strasser (Seitenstetten), ki se je znanstveno pečal zlasti z rastlinstvom in preiskoval osobito Kryptogame: mehove, praproti in gobe.

Božično darilo za naše dame in dekleta je sedma izdaja »Slovenske kuharice«. Priredila S. M. Felicitia Kalinšek. Z mnogimi slikami in večbarvnimi tabelami. Cena elegantno vezani knjižki 160 Din. To je knjižka, ki jo pokažemo lahko tujim narodom. Vzorna je vseskozi po vsebini in opremljenosti. Dosele priljubljena in razširjena knjiga »Prato, Süddeutsche Küche« je našla v Kalinškovi kuharici tekmeča, ki ji ni samo kos, ampak, ki jo je v vseh oziirih prekosil in nadkrilil. Ponosna knjiga ima 668 strani velikega kvart-formata in 2512 kuharskih receptov, dalje 53 strani temeljnih navodil in obširen nauk o serviranju. Poleg tega, da ima veliko množico slik v besedilu, jo diči tudi 193 barvnih slik na tabelah v naravnih barvah. Te knjižke, ki jo je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, bo vsaka slovenska gospodinja najbolj veselila.

Zgodovina Šentjernejske fare na Dolenjskem. Spisal Anton Lesjak, župnik in duh. svetnik. Na 194 straneh lične knjižice popisuje pisatelj dogodke iz preteklosti pa tudi iz novejšega časa. Bog ti in prav zanimivi so podatki iz prazgodovinske in rimske dobe na podlagi mnogih izkopov. S to zgodovino so spojena imena slovitih mož. Med župniki najdemo imeni slovenskih pisateljev Trubarja, Kastelca — dva protonotarja. Z dogodki po graščinah so v stiku Ressel, Valvasor, Prešern. Mislolatera tovrstna knjižka ima toliko zanimivega zgodovinskega gradiva kakor ta. Cena knjižki je 25 Din in se doblja v Jugoslovanski knjigarni, pri KTD in pisatelju.

Nežne kože svojega otroka

gotovo nočete zanemarjati Vporabljanje s zaupanjem Nivea-crema, katere učinkovitost ozirom na to, da vsebuje Eucerin, neprimerno hitro in hladno Za Vašega otroka ni boljšeega ko!

Nivea-crema

Gospodarsivo

Promet naših borz v preteklem tednu je znašal (v milijonih Din): Ljubljana devize 21.9 (19), Zagreb devize 70.3 (59.6), efekti 4.4 (1.4), skupaj 74.7 (61); Belgrad efekti 13.5 (12.5).

Zaklana živina v l. 1926. Po statistiki kmetijskega ministristva je bilo v l. 1926 zaklane živine: bikov 14.047, volov 107.050, juncev 81.394, krav 123.074, junic 53.095, telet 317.768, bivolo 661, bivolic 362, ovac 450.278, janecv 676.880, janecv 205.546, koz 93.882, svinj 593.096, prašičev 92.402 in konj 1453.

Naše plinarne 1926. Iz članka ing. Horvatiča v zagrebški reviji »Plina« posnemamo, da so naše plinarne lani producirale 10.959.000 m³ plina namram 10.279.000 m³ v letu 1925. Zagrebška plinarina je producirala 3.625.000 (3.104.000), osješka 1.966.000 (2.008.000), ljubljanska 1.365.000 (1.308.000), mariborska 483.000 (483.000) in celjska ca. 150.000. 60% vse produkcije vzame privatni konzum. Poraba tujega premoga znaša 18 tisoč 558 ton, domačega 5122 ton.

Dobava tračnic. Oblastni odbor v Mariboru razpisuje dobavo tračnic 65 mm profilne višine za poljsko železnico od 2 km tirne dolžine brez prago. Ponudijo se lahko že rabljene ali tudi nove tračnice ter je tozadevne na Oblastni odbor v Mariboru naslovljene oferte vpsolati vsaj do 1. januarja 1928.

Vinska razstava in sejem v Mariboru se vrši dne 6. in 7. januarja 1928 od 10. do 18. ure in sicer v dvorani predsednika gostilničarske zadruge Julija Strasserja. Razstava je namenjena predvsem ljubomerskim vinogradnikom v svrhu čim boljše spoznavanja in negovanja svojega vinskega pridelka, vinski sejem pa v dosego čim ožjih stikov z vinskimi odjemalci, ki so navajeni na izborna ljubomerska vina. Obisk ljubomerske vinske razstave se zlasti priporoča vinskim trgovcem in gostilničarjem iz tu- in inozemstva. Za drugi dan razstave je določeno nazorno predavanje o vinogredih in sadnih škodljivcih s filmom po ameriškem vzoru, kar utede prav tako vzbuditi vsestransko zanimanje. Da se obisk te razstave omogoči čim širši publiki, je razstveni odbor določil vstopnino s katalogom in kupico vred samo na 10 Din.

Borza

Dne 21. decembra 1927.

DENAR.

Danes je bilo zelo veliko privatnega blaga, tako da je Narodna banka intervenirala samo v devizah: Curih, Dunaj in Berlin. Promet je bil znaten. Vsi tečajni devizi so popustili: Berlin od 13.575 na 13.565, Curih od 10.96 na 10.9575, Dunaj od 8.015 na 8.01, London od 277.15 na 277.10, Newyork od 56.71 na 56.70, Praga od 168.375 na 168.37 ter Trst od 308.025 na 308.

Ljubljana. Berlin 13.55—13.53 (13.565), Curih 10.9425—10.9725 (10.9575), Dunaj 7.935—8.025 (8.01), London 276.70—277.50 (277.10), Newyork 56.60—56.80 (56.70), kabel 56.80 bl., Praga 167.97—168.77 (168.37), Trst 307—309 (308).

Zagreb. Amsterdam 22.935—22.995, Berlin 13.55—13.58, Curih 10.9425—10.9725, Dunaj 7.995—8.025, London 276.70—277.50, Newyork 56.585—56.785, Pariz 22.70—22.470, Praga 167.97—168.775, Trst 307.27—309.27.

Belgrad. Berlin 13.55—13.58, Budimpešta 9.947—9.977, Curih 10.9425—10.9725, Dunaj 7.995—8.025, London 276.70—277.50, Newyork 56.61—56.81, Pariz 223—225, Praga 167.97—168.77, Trst 307—309.

Trst. Belgrad 32.46—32.48, Curih 354.75—356.75, Dunaj 257.50—263.50, London 89.90—89.96, Newyork 18.40—18.41, Pariz 72.55—76.63.

Curih. Belgrad 9.125, Berlin 123.66, Budimpešta 9.055, Bukarešt 8.19, Dunaj 73.12, London 25.2625, Newyork 517.25, Pariz 20.3625, Praga 15.33, Trst 28.07, Sofija 3.73, Varšava 58.15, Madrid 85.77.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47625, Kodanj 189.90, London 34.56125, Milan 38.38, Newyork 707.75, Pariz 27.87, Varšava 79.34. Valute: dolarji 707.10, angleški funt 34.55, lira 38.39, dinar 12.41.

Praga. Lira 182.90, Belgrad 59.44, Pariz 132.80, London 164.75, Newyork 33.7425.

Dinar: Newyork 176.20, Berlin 7.3775, London 277.

VREDNOSTNI PAPIRI.

V Ljubljani ni izprememb. V Zagrebu je padla vojna odškodnina od 411—412.5 na 409—410. Ljubljana. Celjska 161 den., Ljublj. kreditna 134 den., Prastediona 875 den., Kred. zavod 160 d., Vevče 135 den., Ruše 265—280, Stavbna 56 den., Šešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 86.25, agrari 52.75—53.75, vojna odškodnina 409—410, dec. 408, Hrv. esk. 90, Hipo 57, Jugo 95—95.25, Prastediona 870—880, Ljublj. kreditna 134—135, Sečerana 570, Drava 555—570, Slavonija 13, Trbovlje 465—475, Vevče 135.

Belgrad. Narodna banka 5660, vojna odškodnina 407—411 (1300), ult. dec. 413, 7% invest. pos. 86—86.50, agrari 52.50—53.50.

Trst. Adria 178, Assicurazioni Generali 4300, Cosulich 179, Riunione adriatica 2035, Tripicevich 245, Split cement 226, Dalmatna 118, Oceanija 91.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 82.95, Zivno 110.75, Hrv. esk. 11, Hipo 6.90, Alpine 42.90, Leykam 10.80, Trbovlje 58, Ruše 34.25, Gutmann 27.80, Mundus 169.75, Slavonija 1.50.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bragovi obrobli. plohi 75 mm. par. al. ostror. fko v. g. meja 1 v. g. po 1325, hrastovi neobrobli plohi 9, 11, 13 cm deb. od 3 m naprej z 10% od 2.50—2.90 od 25 cm širine naprej, skoro brez gr. l. v. Sušak 4 v. po 10.50; zaklj. 5 v.

FORMAN
PROTI NAHODU
Uspeh je čudovit
JEDNA KALIFIZA 10 DINARJEV

To je pravi žurnalist!

Ameriški časniški korespondenti so se nekaj obregnili ob znanega tovariša Franc Me Cullagh-a, radi njegovih dopisov iz Mehike, ki jih pričbuje v francoskem »La Croix«. Mož, ki je bil svoj čas kot korespondent na triplotskem bojišču, za časa boljševiške vstaje v Rusiji in o tem napisal krasno knjigo, kako boljševiki preganjajo duhovščino, zadnje čase pa v Mehiki, si tega ni pustil dopustiti. V »New York Times-u« si je ameriške korespondente prav pošteno privoščil. Pravi, da se ni še nikoli tako smejal, kakor sedaj, ko je bral izgovor ameriških časnikarjev v Mehiki, ki se opravičujejo, da radi tega ne morejo svojim listom pošiljati objektivnih poročil o tamkajšnjih razmerah, ker državna cenzura tako pridno rabi svinčnik. Nadalje pravi: »Vprašam vas, je li res mislite, da bi »New Times« ne mogel v najkrajšem času objaviti popolne resnice o položaju v Mehiki, kljub tamkajšnji strogi cenzuri? Jaz mislim, da če je o drugih podobnih velikih dogodkih zadnjih let, v Rusiji, Kini, Angliji, Franciji, Nemčiji, ki mu vendar niso tako blizu, dobro, objektivno informiral ameriško javnost, bi jo e dogodkih v Mehiki tem lažje, ker mu je pred nosom. In to ni samo moje osebno, ampak splošno mnenje. Calles je za to pijan krščanske krvi, ker Amerika tako skrivnostno molči in zatiska oči pred njegovimi grozodejstvi. Ko bi ona svoje storila, kar bi lahko in morala, bi bil v Mehiki takoj vpostavljen mir.« Zaslužena lekcija! Mc Cullagh pa je tudi mož, ki sme kaj takega reči. Njemu je resnica prva, kar je dokazal vedno, kadar je šel na lice mesta se informirati o razmerah. On je tudi prvi, ki je vsaj nekoliko vzbudil vest Ameriki in Evropi, ko je nedavno razkril grozodejstva mehiškega tirana.

Amerikanski šolnik proti pretiranemu športu.

Da je šla Amerika v gojenju športa predalet, to je vsak pameten človek že zdavnaj uvidel. Pri učeči se mladini so se kvarne posledice najprej pokazale. Ker je bil v raznih kolegijih šport na prvem mestu, učenje na drugem, so srednje šole zapuščali ignorante. Pa so jih morda zapuščali kot odlični graduantje. Toda njih odlika je bila v mišičah, ne v glavi. Voditelji teh kolegijev in resni vzgojitelji so že dolgo mislili na remeduro, a si niso upali s pozivom v javnost, da bi dotični kolegiji ne trpeli škode. So pač vedeli, da ameriški dijaki, ki se je odločil za srednje šole, ne vprasa, katera je boljša, kje se bo več naučil, temveč, katera ima več športnih ugodnosti. Sedaj je vendar eden spregovoril resno besedo glede tega. Rev. Albert C. Fox, S. J. rektor marketskega vseučilišča je pred slušatelji lepah umetnosti izjavil: »Kolegij je danes, žal, nekako glorificirano igrišče. Vzrok, zakaj danes moška in ženska mladina tako tišči v kolegije, je ta, da nima sebi primerne družbe

Zdravniške avtoritete

predpisujejo Pan'lav n-past le kot obrambno sredstvo proti prehladu, vnetju grla, gripi in zasluženju. Uničuje o vsa v usta in grlo vstopajoče povzročitelje bolezni niso škodlive žleodcu in o prijetnega okusa. Dobe se v vseh lekarnah.

v gojenju športa, ne učenja.« Bomo videli, če bo ta beseda kaj izdala. Do sedaj je ameriška javnost vse take reformne pobude kratko zavračala: Starinski nazori! Dobro bi bilo, če bi se tudi pri nas športna manija malo revidirala in da ne bi tako opičje v vsem posnemali Amerike.

Knjige in revije

Naša kniga v inozemstvu.

Te dni, h koncu jubilejnega leta, je izšel v Olomucu češki prevod dr. Grivčevega dela o sv. Cirilu in Metodu. (Dr. Fr. Gr. Slovenski apostoli sv. Cyril in Metod. Priložil Fr. Jemelka. Olomouc. 1927.) Knjiga je malo razkošneje opremljena kakor slovenski izvirnik. Ima umetniško prilogo, jubilejno sliko akad. slikarice A. Thofove. Prevajalec je dodal šest novih slik, izmed katerih omenjam samo lepo sliko cerkve sv. Modrosti v Solunu. Škoda, da je ni avtor priobčil že v izvirniku. V prevodu pa pogrešam celotno sliko Soluna.

Vsebinsko odraža prevod nekako drugo, spopolnjeno izdajo izvirnika. Tako je avtor med drugim sprejel zanimivo trditve dominikana Nolana, da so svetinje sv. Cirila še ohranjene v cerkvi sv. Klementa v Rimu (str. 77). Na koncu knjige je priobčen češki prevod apostolskega pisma Pija XI. ob 1100 letnici sv. Cirila.

Grivčeva knjižica je res apostolsko čtivo, apostol, kakor jo naziva neki češki kritik. Naj bi v do gih zimskih večerih res vžigala med češkim ljudstvom zanimanje in delo za cirilmetodijsko idejo.

Tudi Slovaki nočejo zaostati. Dr. Briššakov prevod je že pol leta gotov, slovaški škofje so ga z veseljem sprejeli. Mislim, da so razne tehnične ovire že odstranjene in da se prevod že tiska.

Za nemški prevod knjižice o slov. blagovestnikih se polegajo znani Matthias-Grünwald-Verlag. Ta založba slavi kot izdajateljica del o religiozni obnovi in mladinskem gibanju. Zato bi bilo prav primerno, da bi ta izrazilo versko-kulturna založba to delo izdala.

Za francoski prevod tega »odličnega« dela se zavzema neki kritik v belgijski reviji »Irenikon« (Amay-Schootenhoft). Če pa se ne m. m. je neka dama v Ženevi to delo že prevedla. Posebno zanimanje je gotovo vzbudil članek o Cirilu in Metodu v majhni številki omenjene revije, kjer dr. Grivec z izvanredno ljubeznijo slika naša apostola, heroična prestavnika krščanskega univerzalizma in internacionalne krščanske enotnosti.

Tako vrši slovenska knjižica svoje religiozno-kulturno poslanstvo v svetu. Nehote se spominjam dobre tri četrti st. letja nazaj, ko so navdušene besede našega Slovanca odmevale celo na Vestfalskem. In prav je tako! Naša blagovestniška nista samo naša. V dobi nacionalističnih pretiravanj in nevarnosti sta onadva vsu svetu odlična glasnika krščanske vzajemnosti, družinskega občinstva med narodi. Na n. p. oben način kaže to tudi pot dr. Grivčeve knjižice po svetu. Dr. M. D.

Voditelj Marijinih družb. II. letnik. 1927. Izdalo vodstvo M. dr. za ljubljansko in lavantinsko škofijo. Najtrdnjša in najzgodnejša naša organizacija je dobila s to knjižico svoje letno poročilo in vodilo. Dosele je izhajal »Voditelj« v številkah, poslej bo izhajal vsako leto samo enkrat in bo v začetku cerkvenega leta redno prinašal družbeno poročilo za preteklo in celotno družbeno gradivo za prihodnje leto. Ta namerna bo vodilke Marijinih družb gotovo razveselila. Nele, da bodo imeli vsako leto celoten pregled čez marijansko družino obeh slovenskih škofij, jim bo nudil »Voditelj« tudi vedno novih bodrilnih misli za mesečne shode, kar je v sedanjih dobi ob pomnkanju homiletičnega glasila dvakrat razveseljivo. »Voditelj« naj vidi, vodi in varuje, kar je res našega in v resnici Marijinega pri nas in drugod. (Uvodna misel.)

Družbeni izkaz javlja, da je v ljubljanski škofiji 261 M. dr. za dekleta, 91 za žene, 87 za mladeniče in 19 za moške, skupaj z ljubljanskimi 480. V lavantinski škofiji je stanje enako razveseljivo: M. dr. za dekleta 187, za žene 35, za mladeniče 120 in za moške 26, skupaj 368. To je armada, ki visoko

Tendenca mirna. Dež. pridelki (vse samo po nudi; slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt, ml. tar.): Pšenica 78—79 kg. 2%, baška 347.5—352, dec. 347.5—352, sr. 345—347.5, slav. 342.5—345, oves baški zdrav rešetan 285, koruza baška sl. 267.5, nav. vozn. 272.5, um. suš. 262.5, nav. vozn. 267.5, času prim. suha kval. gar. 252.5, dec. 252.5, jan. 262.5, febr. 272.5, marec 277.5, april 280, maj 282.5, moka 0 g vag. bl. fko Ljublj. plač. po prejemu 500, zaklj. —. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač. 297.5—300, pot. 306—307.5, ban. 297.5—300, sr. 297.5—300, slav. 300—305, rž bač. 290—295, oves bač., sr., ban. 252.5—255, ječmen bač. 255—260, sr. 250—255, koruza

bač. 225—227.5, n. kv. gar. 205—207.5, 1—2 212.5—215, 3—4 230—232.5, bač. bela 227.5—232.5, ban. kv. gar. 207.5—212.5, 1—2 par. Vršac 212.5—215, sr. kv. gar. 207.5—218, 1—2 215—217.5, moka bač. 0 g 425—437.5, št. 2 405—415, št. 6 317.5—325, št. 7 200—270, št. 8 200—205, otrobi bač., sr., slav. 190—195. Tendence neizpremenjena. Promet: 11 vagonov pšenice, 58 koruze, 3 moke, 6 otrobov, skupaj 78 vagonov.

Budimpešta (terminalska borza), 21. dec. Tendence brez poslov. Pšenica marec 31.76, 31.80, zaključek 31.78—31.80, maj 32.16, 32.14, zaklj. 32.14—32.16, rž marec 30.86, zaklj. 30.90—30.92, koruza maj 25.80.

RADIO-AVTO-

akumulatorske BATERIJE po konkurenčnih cenah izdeluje in popravlja

„Vatra“

MARIBOR, Strossmayerjeva ulica 3

Kreditna zadruga detaljnih trgovcev

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 7, I. nadstropje.

Nabave brez gotovine

Odplačevanje na obroke

V današnjih težkih časih ima marsikateri resne skrbi kako bi spravil v ravnotežje svoje mesečne prejemke z izdatki. Najtežje je nabavljati predmete, katerih vrednost presega višino mesečnih dohodkov, in je v tem slučaju navadno potrebno prositi trgovca, da dovoli odplačilo na obroke. Da se kupcu olajša ta gotovo neprijetna pot i da mu se da možnost nabaviti si potrebne stvari če nima trenutno gotovine so ljubljanski detaljni trgovci ustanovili

lastno kreditno zadrugo, ki dovoljuje potrebne kredite hitro in diskretno.

Zadruga sama nima nobenih zalog blaga, ona daje interesantom le za nakup potrebni kredit. Ako je ta kredit od strani načelstva dovoljen, zadruga izroči prosilcu

blagovne nakaznice

s katerimi isti poljubno kupuje in plača

skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah,

ki so včlanjene pri zadrugi.

Ako si hočete torej kaj nabaviti, ako hočete komu kaj podariti, pridite k nam, da se dogovorimo glede odplačevanja in da Vam izročimo nakaznice s katerimi bodele lahko plačali, kot z gotovim denarjem. Na ta način si lahko nabavite:

obleke, čevlje, klobuke, krzna, kuhinjsko opremo, železnino, pohištvo, manufakturno in modno blago, perilo, galanterijo, steklo in porcelan, fotogr. aparate, gramofone, knjige in muzikalije, kolesa, otroške vozičke, pisar. potrebščine, pisalne in šivalne stroje, radio itd.

Naša zadruga je v prvi vrsti namenjena zasebnikom, priporoča se pa tudi manjšim trgovcem in obrtnikom. Vprašanja iz province rešujemo z obratno pošto.

Prospekti, sezname včlanjenih trgovin, pogoji in vsa pojasnila radevolje na razpolago.

Načelnstvo.

BOŽIČNA DARILA

■ ZA GOSPODINJE, ŽENE IN DEKLETA:

SLOVENSKA KUCHARICA

S. M. FELICITA KALINSEK.
ELEGANTNO VEZANA

DIN 160.—

PRIKROJEVANJE PERILA

EMA ARKOVA.

DIN 40.—

■ ZA DIJAKE:

MLADI KEMIČ

PROF. MAKS PREZELJ.
ELEGANTNO VEZANO

DIN 42.—

RADIO

PROF. LEOPOLD ANDREE.
ELEGANTNO VEZANO

DIN 76.—

SLOVARJI

FRANCOSKI, SRBO-HRVATSKI,
LATINSKI, VEZANI PO

DIN 70.—

■ ZA VSE:

JURČIČEVI SPISI

10 ZVEZKOV V PLATNO VEZANIH DIN 300.—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Zahvala.

Ob priliki prerane smrti našega nad vse dobrega in ljubljenešega soproga, preskrbnega očeta, brata, zeta, strica in svaka, gospoda

Ivana Mikuža

ravnatelja Hipotekarne banke jugoslov. hranilnic

izrekam v imenu vsega sorodstva srčno zahvalo vsem onim, ki so sočustvovali z nami v urah največje tuge.

Zahvaljujem se predvsem za prekrasne vence in šopke, za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti k počitku po trudapolnem delu, ter pevcem »Glasbene Matice« za v srce segajoče pesmi-žalostinke.

MARTA MIKUŽ s hčerko ANICO.

Marija Babnik obvešča vse sorodnike, drage stanovske tovariše, prijatelje in znanke, da je njen blagi mož

dr. JANKO BABNIK

predsednik viš. dež. sodišča

danes ob osmih zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draglega pokojnika se bo vršil v petek, 23. t. m. ob 2. uri popoldne izpred hiše žalosti, ulica Stare pravde 6.

V smislu blagopokojnega se venci hvaležno odklanjajo ter se prosi le tihega sožalja.

LJUBLJANA, dne 21. decembra 1927.

Sir H. Rider Haggard:

18

Kleopatra, egiptovska kraljica.

Slika je izginila in prikazala se je druga. Zopet sem gledal bregove reke Sihor in na njih vse polno bitij z divjimi obrazi, ki so imeli bolj naravo živali kakor naravo človeka. Bojevali in pobijali so se med seboj. Divje ptice so prestrašene vzletele, ko je švignil ogenj iznad iz trstja narejenih koč, ki so jih sovražniki izročili ognju in plenitvi. Ropali so, trgali, morili in s kamenitimi sekirami razbijali otrokom glave. Dasi mi ni pravil noben glas, sem vedel, da sem videl pred seboj človeka, kakršnen je bil pred tisoč leti, ko je prvič stopal po zemlji.

Zopet druga slika. Vnovič sem videl bregove reke Sihor, ampak na njih so cvetela mesta kakor cvetlice. Skozi njihova vrata so hodili moški in ženske ven in noter, prihajali od širnega, dobro obdelanega polja in zopet odhajali. Vendar nisem videl ne straže ne vojsk, tudi nobenega vojnega orožja. Povsod se je lila modrost, procvit, mir. Ko pa sem obkroževal ves prizor, je prišla iz vrat nekega svetišča sijajna postava, oblečena v oblačilo, ki se je svetilo kakor plamen, in zvoki godbe so se slišali pred njo in za njo. Postava je stopila na slonokoščeni prestol, ki je bil postavljen na nekem trgu reki nasproti, in ko je solnce zatono, je poklicala množice k molitvi. Spoštljivo so se priklonili in molili z enim glasom. In jaz sem razumel, da mi je bilo na tej sliki prikazano vladanje bogov na zemlji, kar se je godilo davno, preden je živel Menes.

Nad ta sen je prišla nova izpremena. Videl sem isto lepo mesto, ampak v njem so bili drugi ljudje, ljudje, ki se jim je lakomnost, poželjivost in zloba videla na obrazu, ljudje, ki so sovražili vezi pravič-

nega dejanja in odprli svoje srce grehu. Prišel je večer; sijajna postava je kakor pri prejšnji sliki stopila na prestol in klicala k molitvi; ampak nikdo se ni priklonil v molitvi.

»Siti smo te!« so vpili. »Zlo delaj, kralj! Ubijte ga! Ubijte ga! Razvežite vezi zla!«

Sijajna postava je vstala in s prijaznimi očmi gledala na te hudobne ljudi.

»Sami ne veste, kaj zahtevate,« jim je zaklicala v odgovor; »vendar bodi kakor želite! Zakaj ako umrjem, boste z mojo pomočjo po mnogem trudu in velikih naporih zopet našli pot do kraljestva dobrega!«

Se ko je tako govorila, je preklinjajoč planila nad njo druga, grda, odurna postava, jo pobila, jo trgala ud za udom in se ob glasnem hrušču in vpitju ljudi sama vsedla na prestol in vladala. Z neba pa je iz temnih krilih prišla neka postava, ki je imela obraz zakrit in je tožeč zbrala raztrgane dele prve postave. Za trenutek se je sklanjala preko njih, nato pa je vzdignila roke kvišku in jokala. Ko pa je plakala, je iz njene strani skočil vojnič, oborožen in z obrazom, ki je bil podoben obrazu boga Re opoldne. Le-ta, maščevalec, je z glasnim klicem planil nad pošast, ki se je bila polastila prestola; spoprijela sta se v boju in se bojujoč umaknila proti nebu.

Zopet se je vrstila slika za sliko. Videl sem oblasti in ljudstva, ki so bila oblečena v različna oblačila in so govorila mnogotere jezike. Videl sem jih iti mimo na milijone — ljubeče, sovražne, boreče se, umirajoče. Nekaj malo jih je bilo srečnih, in nekaterim je bilo gorje vklesano v obraz; večina pa ni imela pečata sreče ali gorja, temveč bolj pečat potrpljenja, zgoraj na nebu pa se je venomer, ko so minevali od dobe do dobe, bojeval maščevalec z zlobno stvarjo in tehnična zmaga se je nagibala sedaj na to sedaj na drugo stran. Vendar ni noben izmed

njiu zmagal in meni tudi ni bilo dano, da bi doznal, kako se je boj končal.

In jaz sem razumel, da je bilo tako, kar sem bil gledal, boj med dobrimi in hudobnimi silami. Videl sem, da je bil človek hudoben, ampak bitja, ki so zgoraj, so se ga usmili in prišla dol k njemu, da bi ga naredila dobrega in srečnega, kajti to dvoje je eno. Človek pa se je vrnil na svoja hudobna pota in potem se je svitli duh dobrega, ki mu pravimo Oziris, ki pa ima mnogo imen, žrtvoval za zlobo rodu, ki ga je bila pahnila s prestola. In iz njega in božanske matere Izide, iz katere je vsa narava, je prišel drug duh, ki je naš zaščitnik na zemlji, kakor je Oziris naš opravičevalec v Amentiju.

To je namreč skrivnost Ozirisa.

Ko sem gledal te privide, so mi vse te stvari iznenada postale jasne. Mumijina odeja simbola in obredov, ki obdaja Ozirisa, je padla raz njega in razumel sem skrivnost vere, ki je žrtvovan.

Slike so minule in iznova me je nagovoril duhoven, ki je bil moj spremljevalec.

»Ali si razumel, Harmakis, te stvari, ki ti jih je bilo dano videti?«

»Sem,« sem rekel. »Ali so obredi končani?«

»Ne, šele pričeli so se. To, kar pride sedaj, moraš sam prenašati! Glej, jaz te zapustim in se vrnem ob jutranjem svitu. Še enkrat te svarim. Tisto, kar boš ti gledal, morejo le malokateri videti in ostati pri življenju. V vsem svojem življenju sem poznal samo tri, ki so se upali gledati tej strašni uri v obraz, in od teh treh so ob zori samo enega našli živega. Jaz sam nisem hodil po tej poti. Previsoka je zame.«

»Odidi,« sem rekel; »mojo dušo žejajo po vednosti. Jaz se hočem podati v to!«

Duhoven mi je položil roko na glavo in me blagoslovil. Nato je odšel. Slišal sem, kako so se vrata zaprla za njim, in odmev njegovih stopinj je počasi utihnil.

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheehan. Nodine. Posveti ruskega dekleta. 24. Din. vez. 32. Din. — 24. zvezek. A. Marby. Hunka. Ljudsko-erotski povesti. 22. Din. vez. 30. Din. — 25. zvezek. Haggard. Hiti cesarja. Mosterme. Din. 30. vez. Din. 42. — Štorček. In njegovo burlesko življenje. 14. Din. 14. Din. vez. 22. Din. — 27. zvezek. Pregej. Otrci selstva. Din. 24. vez. Din. 32.

MALI OGLASI

Vaša drobna vst. ca 1:50 Din ali vsaka beseda 50 din. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi na devet vrtne se računajo više. Za odgovor zram. o. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjemo!

Prosle službe

STROJEPISKO

ki obvlada nemščino, rabim za nekaj dni. Honorar po dogovoru. Naslov je poslati upravi lista pod: »Akademik« 10178.

Zastopnike

za prodajo vrednostnih papirjev, iščemo. — Ponudbe na »PUBLICITAS« Beograd Kralja Milana 8, pod: »Sigurna zarada«.

Dijaki

Dva dijaka

ali sestanovalec se sprejmeta na stanovanje v sredini mesta. Naslov v upravi pod štev. 10177.

Kdoprodaja?

Trame (tudi škart), toda popolnoma suhe, v meri od 6/8 in 4 m dolžine navzgor, kupimo. Ponudbe na Ivan Magušar, Vrhnika.

Pouk

Knjigovodstvo!

Vsak praktičen trgovec bo zavrnil svoj dosedanj in okoreli sistem knjigovodstva, čim se bo uveril o prikladnosti knjigovodstva »Organizator«. — »Organizator«. Ljubljana VII., Kamniška 20.

Pristen TRČAN MED

po Din 22.— dobite v delikatesnih trgovinah GOSPODARSKE ZVEZE v Ljubljani.

Hoffmann-Pianina

popolnoma nova, pri Jos. Höfer, muzikalijske, Maribor, ulica 10. oktobra 2.

Ajdova moka Din 5.—

koruzni zdrob „3:50“ Prvovrstni izdelki od 25 kg naprej pošilja

PAVEL SEDEJ, Javornik umetni min — Gorjanske.

Slovanske gramofonske plošče

v veliki izbiri! Zahtevajte katalog! — JOS. HÖFER, muzikalijske, MARIBOR — ulica 10. oktobra 2.

BOŽIČNA DARILA

brez denarja dobite pri zlatarju H. STUMPF, Maribor, Koroška cesta 8, ako prinesete v zamenjavo staro zlato srebro ali kovani denar. Pri takojšnjem plačilu jako znižane cene.

Antikvitete!

Najprimernejše božično darilo nudi trgovina antikvitete — Ljubljana, Sv. Petra cesta 24 (nasproti hotela Tratnik). 10145

Naša obrt

Družba »Ilirija«

Premog — drva

- koks - oglje

Dunajska cesta 46, poleg liv Zakotnika Tel 2820

Oves in koruzo

unite na cenice pri vrhku A. VOLK, LJUBLJANA Realizirna cesta 2, Veletrgovina v 110m

NAJBOLJŠI PREMAG

Cebin Wolfova 1/2

Dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno

Želodčno tinkturo.

VSAK PETEK

namočena polenovka

pri »BOBENČKU«,

Sv. Petra cesta 15. Toči se prvovrstni beli in ru-deči Bizeljec ter dolenski črnina 9763

Krasna izbira

božičnih in novoletnih daril

primerna za dame in gospode, v zlatu in srebru, cene zmerno, poleg tega še primeren popust pri zlatarju

A. Fuchs Šelenburgova ulica 6 Ljubljana

Stavino podjetje

ACCETTO & drugovi družba z o. z. Maribor, Koroška ul.

Blagostanje

našega naroda zavisi od zdravja. Varujte se strupenega kofeina in pijte samo okusno, najboljšo kavo brez kofeina, to je kava Hag.

Delikatesa

K. JARC, „pri Turistu“

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7

priloga

uristovski provijant

ter priznana prvovrstne

kranjske klobase

na drobno in debelo.

Lanene tropine,

vseh vrst

krmila, špecerijsko in kolonijalno blago

po najnižjih cenah prodaja

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA

Vsakovrstna moška, fantovska in deška oblačila po globoko znižanih cenah oddaja samo

konfekcija Frande Derenda

Gradišče 4, nasproti dramskega gledališča.

Predno kupite, prepičajte se o naših cenah. Najprimernejša darila za Miklavža in Božič!

M. TICAR, Ljubljana

Najprimernejša božična darila

Prvovrstna veletrgovna žitne stroke

katere že mnogo desetletij deluje v Sloveniji, išče strokovnega

zastopnika za celo Slovenijo

Ponudbe z navedbo dose lanjega delovanja in referenc na upravo lista pod štev. 10114.

Nič ne pomaga! Moji gramofoni

so najboljši, kvaliteta odločuje!

Krašni kovčegasli aparati z lepim polnodonečim glasom.

Pravi umotvori so salonski namizni in stoječi aparati.

Za gg. restavraterje in posestnike kina posebne vrste orjaške

gramofone

z ali brez vmeta denarja.

Velika zaloga prvovrstnih umetniških gramofonskih plošč.

Samo kva litetno blago.

A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 5

Tovarniška zaloga in zastopstvo „HIS MASTER'S VOICE“ „ODEON“ „POLYDOR“ „COLUMBIA“ „HOMOKORD“

Umrl je danes gospod

dr. Janko Babnik

ki je bil pred 39 leti soustanovitelj našega društva, njegov odbornik trideset let in iskren pospeševatelj vseh njegovih namenov prav do zadnjega. S svojo, po društvu l. 1894. izdano »Nemško-slovensko pravno terminologijo« je položil temelj enotnemu slovenskemu uradovanju. Bil je po svojem znanju, službovanju in značaju dika slovenskih pravnikov.

Zato društvo »Pravnik« globoko žaluje ob njegovi smrti. Ohranimo ga v častnem in hvaležnem spominu!

V Ljubljani, dne 21. decembra 1927.

ODBOR DRUŠTVA PRAVNIKA.

Zahvala. Za številne dokaze iskrenega sočutja se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v času boleznin in prerane smrti našega ljubljene očeta, tasta ozir. starega očeta, gospoda

Ivana Močnika

žgalniškega načelnika v pokoju.

Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Branku Žižeku za trajno požrtvovalno pomoč ob času boleznin in čast. g. Gregorju Polokarju, župniku v Velenju, za blago, ponovno tolažbo in težkih dneh boleznin, dalje rudniški godbi in Velenjskemu pevskemu društvu za ganljive žalostinke. Iskreno se zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremili predragega pokojnika na njegovi zadnji poti. — Vsem skupaj: Bog plačaji!

Velenje, dne 20. decembra 1927.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sočutja povodom smrti gospodične

Gabrijele pl. Fladung

za poklonjeno krasno cvetje ter vso ji izkazano ljubezno pozornost in častno spremstvo na njeni zadnji poti, izreka najsrčnejšo zahvalo

tvrdka BRATJE PIATNIK.

V Radečah, dne 19. decembra 1927.

STOLNI PEVSKI ZBOR V LJUBLJANI naznanja prežalostno vest, da je v terek ob sedmih zvečer po kratki, mučni boleznin preminula njegova požrtvovalna članica, gospodična

Marija Gorenec.

Pogreb blagopokojne se bo vršil v četrtek dne 22. dec. t. l. ob pol petih iz bolnišnice.

Tem bridkeje nam je po Tebi, draga Mary, ki si bila še pred par dnevi v naši sredi, pa si nam za vedno odvzeta. Povelevala si Boga s sveto pesmijo. Zadnji Tvoj sprev je bil: Te Deum. Naj Ti bo Bog večno plačilo!

Umrla nam je naša dobra sestra in tetka, gospa

Marija Škrjanc

vdova kurjača

v starosti 62 let. — Pogreb drage pokojnice bo v četrtek dne 22. decembra 1927, ob ¼4. uri popoldne iz mrtvaške veže drž. bolnišnice, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 21. decembra 1927.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.